

**GUIA DE
L'ESTUDIANT
2011-2012**

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES
GRAU EN PSICOLOGIA

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES	2
Estructura	2
Departaments	2
Òrgans de govern	3
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	6
Metodologia	6
Procés d'avaluació	7
PLA D'ESTUDIS	9
Ordenació temporal de l'ensenyament	9
ASSIGNATURES DE PRIMER CURS	12
Canvis Evolutius i Educatius	12
Fonaments de Psicobiologia	15
Fonaments Psicosocials del Comportament Humà	18
Història i Epistemologia de la Psicologia	21
Tècniques d'Expressió i Comunicació	24
Idioma Modern. Competències d'Anglès en Psicologia	27
Percepció, Atenció i Memòria	30
Perfils Professionals de la Psicologia. Ètica i Deontologia	33
Psicofisiologia	35
Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància	38
ASSIGNATURES DE SEGON CURS	41
Pensament i Llenguatge	41
Psicologia de la Personalitat	44
Psicologia del Desenvolupament II. Adolescència, Maduresa i Senectud	46
Psicologia dels Grups i Organitzacions	49
Psicomètria	53
Instruments i Tècniques Qualitatives en la Pràctica Professional de la Psicologia	56
Motivació i Emoció	59
Psicologia de la Salut i Qualitat de Vida	62
Psicologia del Treball. Planificació i Gestió de Recursos Humans	64
Psicologia i Contexts Educatius	69
OPTATIVES	73
Optatives	73
Optatives	74
Optatives	75
Optatives	76

PRESENTACIÓ

En nom de les persones que formem l'equip de deganat, del professorat i del personal d'administració i serveis d'aquesta Facultat, em plau donar-te una cordial benvinguda, tot esperant que el contingut d'aquesta Guia de l'Estudiant t'orienti i t'acompanyi al llarg del curs.

En aquesta guia hi trobaràs tant informacions bàsiques sobre els teus estudis, com la manera d'accedir a altres informacions que no hi figuren de forma completa. Hi podràs consultar el calendari acadèmic, el pla d'estudis del grau que curses, la metodologia emprada, el sistema d'avaluació i l'accés als programes de les assignatures de la teva titulació.

També és important que tinguis en compte que, en el Campus Virtual al qual pots accedir a través del portal web de la Universitat de Vic, pots trobar altres informacions acadèmiques: la normativa acadèmica, els horaris de curs, les qualificacions de les assignatures i com fer diversos tràmits acadèmics.

Finalment, només et volem fer saber que el personal d'administració, el professorat, l'equip de deganat de la Facultat i, d'una manera més particular, la persona responsable de coordinar els estudis del teu grau, estem a la teva disposició per orientar-te i acompanyar-te durant tot el curs i tots els anys que estudiaràs aquí.

Francesc Codina i Valls

Degà de la Facultat

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES

Estructura

La Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic ofereixen els ensenyaments següents:

- Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Grau en Educació Social
- Grau en Mestre d'Educació Infantil
- Grau en Mestre d'Educació Primària
- Grau en Psicologia
- Grau en Traducció i Interpretació

- Diplomatura de Biblioteconomia i Documentació
- Segon cicle de la Llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Segon cicle de la Llicenciatura de Traducció i Interpretació

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els Departaments, que agrupen el professorat d'unes mateixes àrees. Actualment hi ha set departaments:

Departament de Didàctica de les Arts i de les Ciències

- directora: Sònia Esteve i Frigola

Departament de Ciències de l'Activitat Física

- director: Eduard Ramírez i Banzo

Departament de Filologia i didàctica de la llengua i la literatura

- director: M. Carme Bernal i Creus

Departament de Pedagogia

- director: Antoni Tort i Bardolet

Departament de Psicologia

- director: Àngel Serra i Jubany

Departament de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades

- director: Marcos Cánovas Méndez

Departament d'Informació i Documentació

- directora: Amèlia Forester i Serra

Òrgans de govern

El Consell de Direcció

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directors de Departament

L'Equip de Deganat

S'encarrega de la gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat i està format pel degà, el vicedegà, la cap d'estudis, els coordinadors de titulacions, la secretària de deganat i la responsable de la secretaria de centre.

- Francesc Codina i Valls, degà
- Josep Casanovas i Prat, vicedegà
- Lucrecia Keim Cubas, cap d'estudis
- Berta Vila i Saborit, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Infantil
- Teresa Puntí i Jubany, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Primària
- Rosa Guitart i Aced, coordinadora dels estudis d'Educació Social
- Eduard Comerma i Torras, coordinador dels estudis de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Maria Perramon i Civit, coordinadora dels estudis de Traducció i Interpretació
- Mila Naranjo i Llanos, coordinadora dels estudis de Psicologia
- José Ramón Lago i Martínez, coordinador de màsters i dels estudis de Psicopedagogia
- Amèlia Foraster i Serra, coordinadora dels estudis de Biblioteconomia i Documentació

CALENDARI ACADÈMIC

PRIMER SEMESTRE

Docència

1r curs: 15 de setembre de 2011 (acollida) al 23 de desembre de 2011

2n curs: del 12 de setembre de 2011 al 23 de desembre de 2011

Setmanes de recuperació (2 setmanes)

Del 9 al 20 de gener de 2012

Setmana intersemestral

23 al 27 de gener de 2012

SEGON SEMESTRE

Docència

1r i 2on curs: del 30 de gener al 18 de maig de 2012

Setmanes de recuperació (2 setmanes)

1r i 2on curs : del 28 de maig al 8 de juny de 2012

Setmana intersemestral

21 al 25 de maig de 2012

Calendari acadèmic 2011-2012

Docència:

- Les 36 setmanes del curs acadèmic es distribuïran entre el 12 de setembre i el 4 de juliol
- Les 30 setmanes de docència es distribuïran entre el 12 de setembre i el 9 de juny
- Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes

Vacances de Nadal:

- Del 24 de desembre de 2011 al 6 de gener de 2012, inclosos

Vacances de Setmana Santa:

- Del 2 al 9 d'abril de 2011, inclosos

Dies festius:

Dimecres 12 d'octubre de 2011- El Pilar

Dissabte 29 d'octubre de 2011- No lectiu

Dilluns 31 d'octubre de 2011- Pont

Dimarts 1 de novembre de 2011 - Tots Sants

Dimarts 6 de desembre de 2011 - La Constitució

Dijous 8 de desembre de 2011 - La Puríssima

Divendres 9 de desembre de 2011- Pont

Dissabte 10 de desembre de 2011- No lectiu

Dissabte 7 de gener de 2012 - No lectiu

Dilluns 23 d'abril de 2012- Sant Jordi

Dimarts 1 de maig de 2012- Festa del treball

Dilluns 28 de maig de 2012 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)

Dijous 5 de juliol de 2012 - Festa Major (festa local)

Divendres 7 de juliol de 2012- Pont

Dimarts 11 de setembre de 2012- Diada Nacional

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals i autonòmiques

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc., que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o de treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un educador o educadora social, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar una traductora o un intèrpret.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que en els ensenyaments en modalitat presencial parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.
- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

Consulteu els plans de treball de les assignatures de les titulacions que s'imparteixen també en modalitat online per veure com s'organitza el treball acadèmic en aquesta modalitat.

El Pla de treball

Aquesta nova forma de treballar demana planificació per tal que l'estudiant pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball reflecteix la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que guia per planificar temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que dóna indicacions sobre els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concreten i planifiquen els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball es centra bàsicament en el treball de l'estudiant i l'orienta perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot estar organitzat seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa de la Universitat de Vic, "els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Per obtenir els crèdits d'una matèria o assignatura s'hauran d'haver superat les proves d'avaluació establertes en la programació corresponent".

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació amb el mateix nivell d'importància:

Avaluació de procés: Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc.

L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.

Avaluació de resultats: Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treball individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

Les darreres setmanes del semestre estaran dedicades a la realització de proves i activitats de recuperació per als estudiants que no hagin superat l'avaluació continuada. Els estudiants que no superin la fase de recuperació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	66
Obligatòria	111
Optativa	36
Treball de Fi de Grau	9
Pràctiques Externes	18
Total	240

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Canvis Evolutius i Educatius	6,0	Formació Bàsica
Fonaments de Psicobiologia	6,0	Formació Bàsica
Fonaments Psicosocials del Comportament Humà	6,0	Obligatòria
Història i Epistemologia de la Psicologia	6,0	Formació Bàsica
Tècniques d'Expressió i Comunicació	6,0	Formació Bàsica

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Idioma Modern. Competències d'Anglès en Psicologia	6,0	Formació Bàsica
Percepció, Atenció i Memòria	6,0	Formació Bàsica
Perfils Professionals de la Psicologia. Ètica i Deontologia	6,0	Obligatòria
Psicofisiologia	6,0	Formació Bàsica
Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància	6,0	Formació Bàsica

SEGON CURS

Primer semestre	Crèdits	Tipus
Pensament i Llenguatge	6,0	Formació Bàsica
Psicologia de la Personalitat	6,0	Obligatòria
Psicologia del Desenvolupament II. Adolescència, Maduresa i Senectud	6,0	Formació Bàsica
Psicologia dels Grups i Organitzacions	6,0	Obligatòria
Psicometria	6,0	Obligatòria

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Instruments i Tècniques Qualitatives en la Pràctica Professional de la Psicologia	6,0	Obligatòria
Motivació i Emoció	6,0	Formació Bàsica
Psicologia de la Salut i Qualitat de Vida	6,0	Obligatòria
Psicologia del Treball. Planificació i Gestió de Recursos Humans	6,0	Obligatòria
Psicologia i Contexts Educatius	6,0	Obligatòria

TERCER CURS

Primer semestre	Crèdits	Tipus
Diagnòstic i Avaluació Psicològica	6,0	Obligatòria
Optatives	6,0	Optativa
Psicologia de l'Educació Escolar	6,0	Obligatòria
Psicopatologia d'Adults	6,0	Obligatòria
Psicopatologia Infantil i Juvenil	6,0	Obligatòria

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Intervenció i Tractament Psicològic en Psicologia Clínica	6,0	Obligatòria
Intervenció Psicoeducativa	6,0	Obligatòria
Intervenció Psicosocial	6,0	Obligatòria
Optatives	6,0	Optativa
Pràctiques I	6,0	Pràctiques Externes

QUART CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Mètodes de Recerca en Psicologia I	3,0	Obligatòria
Optatives	12,0	Optativa
Pràctiques II	12,0	Pràctiques Externes
Treball de Fi de Grau I	3,0	Treball de Fi de Grau

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Avaluació de Programes i Intervencions en Diferents Contexts	6,0	Obligatòria
Mètodes de Recerca en Psicologia II	6,0	Obligatòria
Optatives	12,0	Optativa
Treball de Fi de Grau II	6,0	Treball de Fi de Grau

OPTATIVITAT

Optatives

	Crèdits
Optatives	6,0
Optatives	6,0
Optatives	12,0
Optatives	12,0

ASSIGNATURES DE PRIMER CURS

Canvis Evolutius i Educatius

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura és de formació bàsica dintre de la titulació. Vol proporcionar als estudiants una comprensió adequada dels processos evolutius i educatius en el marc de les relacions que s'estableixen entre cultura, educació aprenentatge i desenvolupament; així com dels contextos de desenvolupament en els quals es produeixen aquests processos.

- Potenciar una comprensió adequada dels processos evolutius i educatius en el marc de les relacions que s'estableixen entre cultura, educació aprenentatge i desenvolupament.
- Conèixer amb cert detall les idees proposades per diferents marcs teòrics clàssics, que plantegen solucions diferents en relació al tema que ens ocupa.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per a complementar la formació.
- Adquirir i practicar una metodologia de treball i d'estudi pròpia de l'aprenentatge significatiu, progressivament autoregulat i autònom.
- Adquirir les competències necessàries per portar a terme un treball en equip col·laboratiu.
- Mostrar actituds favorables a la regulació i control autònom de l'aprenentatge i a la col·laboració responsable entre companys i tendir a promoure de manera sistemàtica la millora de l'aprenentatge personal i en equip.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.

CONTINGUTS:

Bloc I: Relacions entre desenvolupament i educació

1. El desenvolupament com a procés necessari o com a procés mediat per l'educació.
2. Les concepcions de les diferències individuals.
3. Desenvolupament, aprenentatge, cultura, educació i escolarització.

Bloc II: Principals models teòrics

1. Models psicodinàmics
2. Models conductuals
3. Models cognitius
4. Models contextuals

Bloc III: Elements per a una caracterització contextual i interaccionista del desenvolupament humà

1. Els principals contextos de desenvolupament
2. Desenvolupament psicològic i interacció educativa

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

Per dur a terme aquesta avaluació, s'empraran les tasques i procediments següents:

1. Tasques de preparació, prèvies a les sessions o activitats de l'assignatura dedicades a la discussió de textos o a la realització d'activitats d'aplicació. Aquestes tasques seran anunciades oportunament per la professora de l'assignatura, i tindran un caràcter individual. S'hauran de presentar prèviament a les sessions de classe de les activitats corresponents, i la seva presentació es considera requisit imprescindible per a la participació en aquestes activitats. Permetran assolir un màxim d'1 punt en el conjunt de l'assignatura.
2. Tasques associades a les activitats d'aplicació (sessions de treball dirigit). Aquestes tasques seran anunciades i programades oportunament per la professora de l'assignatura. Tindran un caràcter grupal. Permetran assolir un màxim de 4 punts en la puntuació global de l'assignatura.
3. La realització d'un examen final del conjunt de continguts teoricopràctics treballats a l'assignatura. L'examen serà individual i es farà en la data de la convocatòria oficial. La nota de l'examen permetrà assolir un màxim de 5 punts en el conjunt de l'assignatura.

L'avaluació continuada requereix que l'estudiant realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora la totalitat de les tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleix aquest requisit la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

Acomplert aquest requisit, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de la suma obtinguda en les diferents tasques i en l'examen final. Per poder procedir amb aquesta suma, caldrà haver aprovat l'examen (2,5 punts). Si no s'assoleix aquest mínim, la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS amb independència de totes les altres puntuacions obtingudes. La nota mínima per aprovar l'assignatura, un cop superat el criteri anterior, serà de 5 punts.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

Avaluació de resultats

- Tasques de treball individual: 1 punt (10%)
- Tasques de treball grupal: 4 punts (40%)
- Prova escrita: 5 punts (50%)

BIBLIOGRAFIA:

- Arranz, E.; Oliva, A. *Familia y desarrollo psicológico*. Madrid: Pearson, 2004.
- Coll, C.; Palacios, J.; Marchesi, A. (Comp.). *Desarrollo psicológico y educación: Vol. II. Psicología de la educación escolar*. Madrid: Alianza, 2001.
- Delval, J.A. *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI, 2002.
- DDAA. *Psicología de l'educació*. Barcelona: Ediuoc, 1998.
- Miras, M. Educación y desarrollo. *Infancia y aprendizaje* 54, 3-17, 1991.
- Palacios, J.; Marchesi, A.; Coll, C. *Desarrollo psicológico y educación. Vol. I. Psicología del Desarrollo*. Madrid: Alianza, 2002.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza, 1998.
- Santrock, J.W. *Psicología del desarrollo*. Madrid: McGraw-Hill, 2006.
- Shaffer, D. *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia*. Mèxic: International Thomson, 2007.

Fonaments de Psicobiologia

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

- Adquisició dels coneixements teòrics, metodològics i pràctics bàsics en psicobiologia.
- Conèixer les bases psicobiològiques del comportament humà així com les bases de psicofarmacologia.
- Proporcionar els coneixements bàsics de bioquímica, biologia cel·lular i histologia del sistema nerviós.
- Comprendre els processos fisiològics de la neurona.
- Interrelacionar la biologia i els processos mentals.
- Adquirir els coneixements bàsics sobre l'anatomia i fisiologia cel·lulars aplicats als sistema neuroendocrí.
- Que l'alumne aprengui a utilitzar els termes i conceptes propis de la matèria.
- Poder vincular i integrar els coneixements adquirits amb les altres disciplines que abordin l'estudi dels processos psicològics bàsics.
- Fomentar l'interès per l'estudi científic de la conducta.
- Valorar la importància de l'aprenentatge dels coneixements bàsics sobre el funcionament del sistema nerviós en relació a la psicologia.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.

- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

CONTINGUTS:

1. La cèl·lula
 1. Introducció
 2. Membrana cel·lular
 3. Citoplasma
 4. Nucli cel·lular
2. Cèl·lules del teixit nerviós. Neurobiologia
 1. Neurona
 1. Cos cel·lular
 2. Axó
 3. Sinapsi
 2. Neuròglia
3. Genètica humana
 1. Els gens
 2. Cromosomes sexuals
 3. Herència lligada al cromosoma X
 4. Trets lligats al cromosoma X més corrents en la dona i gens propis del cromosoma Y
 5. Genètica sanguínia
 6. Deficiències enzimàtiques.
 7. Alteracions cromosòmiques
 1. Alteracions numèriques
 2. Ruptures de cromosomes
 8. Embriologia i desenvolupament estructural del sistema nerviós
 9. Desenvolupament embrionari i prenatal.
 10. Desenvolupament postnatal.
 11. Envel·liment normal i patològic.
4. Neuroquímica i psicofarmacologia
5. Neurotransmissors.
 1. Ansiolítics, sedants, hipnòtics i somnífers. Tractament dels trastorns d'ansietat.
 2. Fàrmacs antidepressius.
 3. Reguladors de l'estat d'ànim
 4. Neurolèptics
 5. Estimulants
 6. Drogues psicodèliques

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

L'avaluació de l'assignatura és continuada.

Al llarg del curs l'alumnat realitzarà diverses avaluacions escrites, individuals que d'acord amb un pla de treball li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura.

El professorat en farà el seguiment a les sessions de treball dirigit i a les tutories individuals.

Convé tenir en compte que el termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La qualificació final serà el resultat de les notes parcials, en els percentatges que s'indiquen a continuació:

Notes parcials. Percentatges de la qualificació final:

1. Avaluacions escrites: 70%
2. Treball dirigit en grups reduïts i/o individualment on es valorarà, 30%.

Els treballs de grup, a part de l'avaluació del professorat, hi haurà una autoavaluació del grup i autoavaluació individual.

La recuperació d'una o més parts de l'avaluació es farà durant el període de proves i activitats de recuperació.

BIBLIOGRAFIA:

- Bruce Alberts et al. *Introducción a la biología celular*. 2ª edició. Barcelona: Médica Panamericana, 2006
- Bruce Alberts et al. *Biología molecular de la célula*. 4ª edició. Barcelona: Omega, 2004.
- Bradford, H.F. *Fundamentos de neuroquímica*. Barcelona: Labor, 1986, 1988.
- Bridgeman, B. *Biología del comportamiento y de la mente*. Madrid: Alianza Psicología, 1988, 1991.
- Carlson, N.R. *Fisiología de la Conducta*. Barcelona: Ariel. 1996.
- Darnell, J.; Lodish, H.; Baltimore, D. *Biología molecular de la célula*. 4ª edició. Barcelona: Labor, 1986-1988.
- Lehninger, A.L. *Principios de Bioquímica*. 3ª edició. Barcelona: Omega, 2001.

Fonaments Psicosocials del Comportament Humà

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Es tracta de la primera assignatura de la matèria de psicologia social i de les organitzacions i pretén ser una introducció a la matèria.

Introdueix les orientacions teòriques i els àmbits d'interès així com la història de la disciplina.

Tracta els processos psicosocials bàsics i els elements d'anàlisi que ajudin a entendre el comportament humà des del punt de vista de la interacció amb les altres persones.

Objectius

- Adquirir coneixements bàsics sobre els models més rellevants de la Psicologia Social.
- Adquirir coneixements dels conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- Prendre consciència de la repercussió dels processos socials i organitzatius en l'individu.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció psicològica

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.

- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Bloc 1. Introducció a la Psicologia Social

- Història de la Psicologia Social
- Mètodes de recerca de la Psicologia Social
- Principals models teòrics

Bloc 2. El pensament social

- Teoria de l'atribució
- Actituds

Bloc 3. La influència social

- La identitat social
- La conformitat
- L'obediència
- La influència de les minories
- La facilitació social
- La ganduleria social

Bloc 4. Les relacions socials

- Els estereotips, els prejudicis i la discriminació
- L'agressivitat
- L'atracció interpersonal
- La conducta pro-social

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Per a l'avaluació del procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats realitzades a la classe i el treball personal (exercicis, dinàmiques i reflexions que es proposin en el desenvolupament dels diferents temes, individuals i/o grupals), que s'especificaran en el Pla de Treball.

També es tindran en compte les tutories ja siguin individuals o grupals per fer el seguiment del procés de cada estudiant.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

- Treball personal i individual (procés i resultat) 20%
- Treball de grup (procés i resultat) 30%
- Realització d'una prova escrita individual 50%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament els tres apartats. En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura.

Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura quedarà pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Abric, J.; Moscovici, S. (1999). *Psicología social* (4a ed.). Barcelona: Paidós.
- Arias Orduña, A.V.; Morales, J.F. (2007). *Psicología social* (3a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Aronson, E.; Escohotado, A.; Gómez, P. (2000). *El animal social*. Madrid: Alianza Editorial.
- Baron, R.A.; Byrne, D. (2005). *Psicología social* (10a ed.). Madrid: Prentice Hall.
- Hogg, M.A.; Vaughan, G.M. (2010). *Psicología social* (5ª ed.). Madrid: Panamericana.
- Myers, D.G. (2008). *Exploraciones de la psicología social* (4a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Myers, D.G.; Dávila Martínez, J.F.J.; Treviño Rosales, M.E.; Pineda Ayala, L.E. (2005). *Psicología social* (4ª ed.). Mèxic: McGraw-Hill.
- Sánchez Vidal, A.; Morales, J.F. (2002). *Psicología social aplicada : Teoría, método y práctica*. Madrid: Prentice Hall.

Complementària

- Cuesta, U. (2000). *Psicología social de la comunicación*. Madrid: Cátedra.
- Cuesta, U. (2004). *Psicología social cognitiva de la publicidad*. Madrid: Fragua.
- Garrido, A.; Alvaro, J. L. (2007). *Psicología social: Perspectivas psicológicas y sociológicas*. (2ª ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Morales, J. F. (2008). *Método, teoría e investigación en psicología social*. Madrid: Pearson Educación.
- Romay Martínez, J. (2007). *Perspectivas y retrospectivas de la psicología social en los albores del siglo XXI*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Tordera, N. (2005). *Temas de psicología social: La interacción individuo-sociedad*. Valls: Cossetània.
- Vendrell Guarro, E.; Ayer, J.C. (1999). *Dinámica de grupos i psicología dels grups*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

Història i Epistemologia de la Psicologia

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura acompanya l'alumnat a fer un trajecte no solament a través del desenvolupament històric de la psicologia com una successió de fets i paradigmes sinó, sobretot, a través de l'anàlisi d'allò que les diferents teories i enfocaments han aportat al que avui constitueix la psicologia com a disciplina científica. Això implica apropar-se a la construcció, evolució i canvis del pensament psicològic dels segles XIX al XXI.

Objectius:

- Analitzar les variables i els elements que determinen que un sistema de fets i processos es converteixi en ciència.
- Reconèixer i analitzar els diferents corrents psicològics que donen origen al panorama de la psicologia actual.
- Identificar els marcs teòrics o/i els principis psicològics que inspiren les diverses propostes de psicologia aplicada als àmbits social, clínic, educatiu, laboral, etc.
- Assolir una visió global dels diferents corrents psicològics que permetin a l'alumnat reconèixer les aportacions que han fet i l'ajudin a decidir camins d'aprofundiment en l'àmbit de l'aplicació i de la recerca.
- Desenvolupar una actitud integradora a partir de l'anàlisi i l'aprofundiment dels postulats que proposen les diverses escoles psicològiques.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Les competències d'aquesta assignatura les desenvoluparem a través dels següents temes:

1. La història de la psicologia en el context històric i social. Aspectes metodològics.
 1. Problemes clau que desvetllen l'interès de la psicologia com a ciència i abordatge des de les diferents perspectives.
 2. Aproximació a les arrels de la psicologia a partir de la contribució que han fet altres disciplines al naixement, desenvolupament i consolidació de la psicologia.
 3. Corrents inicials del pensament psicològic.
2. Les primeres escoles de la psicologia.
 1. El naixement de la psicologia com a ciència. Les primeres escoles.
 2. L'estructuralisme, la gestalt i la teoria psicoanalítica
3. La psicologia de la consciència en Europa i els EUA.
 1. Les diferents psicologies: comparada, funcional, d'aplicació professional...
4. La psicologia de l'adaptació i la conducta.
 1. Disciplines orientades en la modificació, teràpia i anàlisi de conducta. Orígens i aplicacions.
5. La psicologia cognitiva.
 1. El paradigma de la psicologia cognitiva.
 2. Nous paradigmes i tendències (a més dels models que es proposin, aquest punt resta obert als interessos de l'alumnat).

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació del grau d'adquisició i desenvolupament de les competències generals i específiques d'aquesta matèria, es tindran en compte els processos d'aprenentatge i els seus resultats. Les activitats d'avaluació estaran orientades a l'ús funcional del coneixement i no a la seva repetició.

Totes les activitats que es duen a terme en el desenvolupament de l'assignatura són, a la vegada, activitats d'avaluació. Així doncs, la participació activa en les tasques que es proposin a nivell individual o/i de grup, les respostes als diversos qüestionaris i exercicis.

L'aportació de les dades demanades o de les reflexions de les lectures als grups de discussió que s'organitzin, exposicions orals, etc., formen part de l'avaluació continuada de l'assignatura.

La ponderació de criteris d'avaluació queda de la següent manera:

Avaluació continuada: evaluació dels processos i continguts de treball a través de l'anàlisi de casos pràctics que es plantegin a la classe teòrica o a les STD, discussions en petits grups, tutories individuals o grupals per al seguiment dels treballs, etc. (40%)

Avaluació sumativa: proves escrites que es determinin al llarg del curs, treballs finals i presentacions orals: (60%)

BIBLIOGRAFIA:

- Brennan, J.F. (1999) *Historia y sistemas de la Psicología*. Mèxic: Pearson Educación.
- Brennan, J.F. (2000) *Psicología, historia y sistemas. Lecturas*. Mèxic: Pearson Educación.
- Caparrós, A. (1990) *Historia de la Psicología*. Mèxic: Trillas.
- Carpintero, H. (1994) *Historia de la Psicología en España*. Madrid: Eudema.
- Gardner, H. (1992) *La nueva ciencia de la mente. Cognición i desarrollo humano*. Buenos Aires: Paidós.
- Greenwood, J.D. (2011): *Història de la Psicologia. Un enfoque conceptual*. Mèxic. McGraw Hill.
- Leahey, T.H. (2005) *Historia de la Psicología*. Madrid: Prentice Hall.
- Richardson, K. (1991) *Para comprender la Psicología*. Madrid: Alianza.

- Tortosa, F. (2006) *Una historia de la Psicología moderna*. Madrid: McGraw Hill.

Tècniques d'Expressió i Comunicació

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

- Conèixer i utilitzar els diferents gèneres discursius, orals i escrits, propis dels àmbits universitari i professional.
- Aprendre a utilitzar la llengua amb rigor formal (convencions estilístiques, tipogràfiques, etc.) i lingüístic (estàndard oral i escrit de la llengua catalana).
- Garantir que l'alumnat adquireixi un nivell de competència lingüística i comunicativa adequats per tal de poder-se comunicar amb eficàcia i precisió en l'àmbit acadèmic i professional.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-la documentar, fonamentar i comunicar de forma oral i escrita.

L'assignatura és instrumental i serveix per introduir l'alumnat als gèneres discursius propis de la comunitat universitària, tant orals com escrits, així com també als gèneres discursius propis de l'àmbit professional específic. Aquest plantejament permet vincular-la amb altres assignatures del grau, en la mesura que dota l'alumnat d'eines per produir, comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional en llengua catalana.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat de descriure i interpretar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

CONTINGUTS:

1. La competència comunicativa oral i escrita
 1. El/la psicòleg/oga i la comunicació
2. La variació lingüística
 1. Les varietats i els registres
 2. L'estàndard

3. La composició escrita
 1. El procés de composició escrita: planificació, textualització i revisió
 2. Les propietats textuais: adequació, coherència i cohesió
 3. Gèneres discursius escrits propis de l'àmbit acadèmic i professional
 4. Recursos per a la composició escrita
4. El discurs oral
 1. El procés de planificació del discurs oral formal
 2. Estratègies de producció i comprensió orals
 3. Gèneres discursius orals propis de l'àmbit acadèmic i professional.
 4. Criteris de locució i correcció fonètica

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Al llarg del curs l'alumnat realitzarà diverses tasques orals i escrites, individuals i grupals, a dins i a fora de l'aula, que d'acord amb un pla de treball li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. La professora en farà el seguiment a les sessions de treball dirigit i a les tutories individuals. Cal tenir en compte que:

- Totes les produccions orals i escrites es realitzaran en llengua catalana.
- S'han d'aprovar tots els blocs per separat (tasques, projecte, prova).
- El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.
- Qualsevol activitat que presenti deficiències formals, normativa o de redacció no serà avaluat de contingut.
- Cal consultar regularment el campus virtual de l'assignatura.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La qualificació final serà el resultat de les tres notes obtingudes dels tres blocs, que cal tenir aprovats per separat, i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

Notes parcials Percentatges de la qualificació final

Bloc I: Tasques orals i escrites-50%

Bloc II: Projecte-25%

Bloc III: Prova-25%

La recuperació d'un o més blocs suspesos es farà durant el període de *Recuperacions*.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Cuenca, Maria Josep *Gramàtica del text*. Alzira: Bromera, 2008.
- Rufo, Marcel *Tu, ets Èdip!* Vic: Eumo Editorial, 2003.
- Serrano, Sebastià *El regal de la comunicació*. Barcelona: Ara Llibres, 2003.
- Tusón, Jesús *Una imatge no val més que mil paraules (contra els tòpics)*. Barcelona: Empúries, 2001.

Complementària

- Cassany, Daniel *Esmolar l'eina. Guia de redacció per a professionals*. Barcelona: Empúries, 2007.
- Castellanos i Vila, Josep-Anton *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Bellaterra: Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona, 1997.
- Castellanos i Vila, Josep-Anton *Manual de pronunciació*.
- Coromina, Eusebi. *Manual de redacció i estil*. Vic: El 9 Nou, 2008.
- Cuenca, Maria Josep. *Sintaxi catalana*. Barcelona: UOC, 2003.

Webgrafia

- <http://www.iec.cat> (Institut d'Estudis Catalans)
- <http://www.termcat.net> (TERMCAT)
- <http://www.sl.uvic.cat> (Servei Lingüístics de la Universitat de Vic)
- <http://www.parla.cat> (Aprendre Català a Internet)
- http://antalaya.uab.es/gab-llengua-catalana/web_argumenta_obert (ARGUMENTA. Competències lingüístiques i comunicatives)

Idioma Modern. Competències d'Anglès en Psicologia

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

En el context d'una Europa on la mobilitat va en augment, el coneixement mutu de les diverses realitats esdevé cada vegada més important. Es calcula que un 80% de la informació emmagatzemada en format electrònic és en llengua anglesa i al voltant d'un 50% de totes les publicacions científiques i acadèmiques s'escriuen en anglès. És evident que aquestes xifres són aproximades, i que, en el futur, altres llengües com ara el xinès, l'àrab i el castellà també tindran molta importància. No obstant això, és igualment obvi que qui no domini l'anglès no tindrà accés a molta informació, sobretot a nivell europeu, on aquesta llengua serveix cada vegada més com a lingua franca. En aquesta assignatura es treballarà la capacitat d'extreure, comprendre i produir informació en llengua anglesa de forma oral i escrita.

L'alumnat haurà de:

- adquirir l'hàbit de consultar documents escrits i orals en llengua anglesa com a font d'informació sobre el temes relacionats amb la psicologia
- adquirir eines, tècniques i estratègies per poder accedir a informació en documents escrits i orals en llengua anglesa
- adquirir recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional
- desenvolupar estratègies per expressar-se de forma escrita i oral en llengua anglesa
- adquirir recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional
- desenvolupar la seva autonomia a l'hora de sintetitzar i resumir informació provinent dels textos orals i escrits
- conèixer i utilitzar les estructures gramaticals i vocabulari adients per al context acadèmic i la temàtica de psicologia
- saber presentar en grup i de forma oral un tema relacionat amb la psicologia (la presentació es farà en llengua anglesa)

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

CONTINGUTS:

1. Estratègies de lectura acadèmica
 1. La lectura efectiva
 2. La lectura globalitzada
 3. La lectura focalitzada
1. Estratègies d'escriptura acadèmica
 1. Estructura de la frase, ordre de mots i connectors
 2. Desenvolupament del paràgraf: tesi, desenvolupament i conclusió
 3. L'argumentació
1. Estratègies per a presentacions orals
 1. Estratègies de comprensió de presentacions orals acadèmiques
 2. El procés de preparació d'una presentació oral
 3. La llengua de les presentacions orals
1. El vocabulari acadèmic
 1. Ús del diccionari

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura serà continuada, a partir del treball personal, el treball dirigit, les proves parcials, la presentació oral, i la participació a l'aula. Per aprovar l'assignatura caldrà aprovar cadascun dels elements avaluats (2 proves escrites, redaccions i altres activitats de treball personal, activitats de classe, presentació oral en grup, i participació activa a classe) per separat

Avaluació de procés:

- Treball personal: preparació, presentació i correcció dels treballs (lectures i produccions escrites) d'acord amb els terminis pactats
- Treball dirigit: seguiment del treball de preparació corresponent a la presentació oral d'un tema relacionat amb la psicologia en llengua anglesa
- Participació: assistir a les sessions amb la feina preparada i participar en les discussions dels exercicis d'una manera productiva

Avaluació de resultats:

- 2 proves parcials: proves per avaluar l'assimilació del contingut
- Presentació oral: presentació en llengua anglesa d'un tema relacionat amb la psicologia. La presentació es farà en grup, tot i que la nota és individual

La **nota final** es calcula a través dels components següents:

- Proves (2): 40%
- Treball personal: 50% (2 redaccions, de 3 a 5 activitats, una presentació oral)
- Participació: 10%

La recuperació d'una o més parts de l'avaluació es farà durant el període de proves i activitats de recuperació al final del semestre. No obstant, per poder accedir a la recuperació, primer s'ha d'haver presentat tots els treballs d'acord amb els terminis pactats –no es pot deixar cap element avaluable amb la intenció de presentar-lo durant el període de recuperació. Evidentment, l'avaluació de la participació no és recuperable.

Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats per l'alumne/a.

BIBLIOGRAFIA:

- Philpot, S.; Curnick, L. (2007), *New Headway. Academic Skills. Level 3*, Oxford: Oxford University Press.
- *Oxford pocket català per a estudiants d'anglès*, (2002), Oxford: Oxford University Press.
- Murphy, R. (2004), *English Grammar in Use: Intermediate*, Cambridge: Cambridge University Press.
- McCarthy, M.; O'Dell, F. (2008), *Academic Vocabulary in Use*, Cambridge: Cambridge University Press.

Percepció, Atenció i Memòria

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura permet introduir l'alumnat en l'estudi de tres processos psicològic bàsics: la percepció, l'atenció i la memòria. Malgrat que cadascun d'ells té entitat suficient per a ser estudiat en detall –segurament des de diferents àmbits disciplinaris–, s'ha procurat que la focalització en cada nucli o procés, no descuidés una perspectiva més holística, global i comprensiva que fes oblidar la vertebració dels processos psicològics en l'explicació del comportament humà. Tanmateix, s'ha pretès complementar l'aproximació conceptual amb la vessant pràctica o aplicada del coneixement.

Objectius

- Conèixer els fenòmens de percepció, atenció i memòria: què són i la funció o funcions que acompleixen dins del comportament humà.
- Saber identificar els components dels processos perceptius, atencionals i de memòria des dels models teòrics vigents.
- Raonar científicament i entendre el valor de les dades empíriques i la seva relació amb les explicacions teòriques.
- Familiaritzar-se amb la recerca i el mètode científic partint de la discussió d'experiments en aquestes àrees de coneixement.
- Aplicar el coneixement a situacions i fenòmens de la vida quotidiana mitjançant l'anàlisi de casos, la resolució de problemes i/o l'elaboració d'informes escrits.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Els continguts s'organitzen a l'entorn de tres blocs temàtics:

Bloc I. Memòria

- La memòria i la psicologia cognitiva.
- Història i situació actual.
- Els sistemes de la memòria: memòria sensorial, memòria a curt termini i de treball i memòria a llarg termini.
- Processos de la memòria: processos de codificació i processos de recuperació de la informació.
- La representació del coneixement en la memòria.
- Memòria i implicacions per a la pràctica en psicologia.

Bloc II. Atenció

- Tipus d'atenció i fenòmens bàsics: models de filtre, models de recursos limitats i processos automàtics i controlats.
- Atenció, control i consciència.
- Atenció i implicacions per a la pràctica en psicologia.

Bloc III. Percepció

- Psicofísica.
- La percepció visual.
- Percepció de la forma, del color i del moviment.
- Constàncies perceptives.
- Percepció auditiva.
- Percepció de la sonoritat, to i timbre.
- Percepció i implicacions per a la pràctica en psicologia.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Aquesta és la modalitat d'avaluació per defecte.

Per dur a terme aquesta avaluació s'empraran les tasques i procediments següents:

1. *Tasques associades a les sessions de treball dirigit.* Seran anunciades i programades oportunament per la professora de l'assignatura. Tindran caràcter individual i/o grupal. Permetran assolir un màxim de 4 punts en la puntuació global de l'assignatura.
2. *La realització d'un examen final del conjunt de continguts teoricopràctics treballats a l'assignatura.* L'examen serà individual. La nota de l'examen permetrà assolir un màxim de 6 punts en el conjunt de l'assignatura.

L'avaluació continuada requereix de l'estudiant que assisteixi de manera continuada a les classes, s'impliqui en el seu desenvolupament i realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora, la totalitat de tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleix aquest requisit la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

Acomplert aquest requisit, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de la suma obtinguda en les diferents tasques i en l'examen final. Per a poder procedir amb aquesta suma, caldrà haver aprovat l'examen (3 punts) i obtenir una nota no inferior a 2 punts en les activitats associades al treball dirigit. Si no s'assoleixen aquests mínims, la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

La nota mínima per aprovar l'assignatura, un cop superats els criteris anteriors, serà de 5 punts.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Bruning, R.; Schraw, G.; Norby, M.; Ronning, R. (2007) *Psicología cognitiva y de la instrucción*. Madrid: Pearson Prentice Hall.
- Baddeley, S. (1999) *Memoria humana. Teoría y práctica*. Madrid: McGraw-Hill.
- Coren, S.; Ward, L.M.; Enns, J.T. (2001) *Sensación y percepción*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Goldstein, E.B. (2006) *Sensación y percepción*. Madrid: Thompson.
- Munar, E.; Rosselló, J.; Sánchez Cabaco, A. (coord.) (1999) *Atención y percepción*. Madrid: Alianza Editorial.

Perfils Professionals de la Psicologia. Ètica i Deontologia

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a finalitat ajudar els estudiants a construir una representació inicial dels grans àmbits professionals de la psicologia i de les ocupacions actuals i del reptes que la psicologia té per configurar-se com una professió amb entitat en si mateixa, tant en els espais professionals més consolidats com en els espais emergents, adoptant com a referent de la reflexió la posició ètica del professional de la psicologia i com a marc de la reflexió el codi deontològic generat pels professionals de la psicologia.

Objectius

Reconèixer, analitzar i interpretar els diferents perfils i àmbits professionals del psicòleg en la nostra societat i les transformacions que experimenten.

Identificar els espais emergents d'intervenció en psicologia i les demandes d'intervenció.

Explicar i assumir la responsabilitat social inherent a l'exercici social de la psicologia.

Analitzar i reflexionar en els debats ètics que suposa una societat plural, democràtica i multicultural.

Conèixer el codi deontològic dels professionals de la psicologia i comprendre la necessitat d'aplicar-lo amb criteri i adequació a la singularitat de les situacions les regles bàsiques de l'ètica professional.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

1. El perfils professionals i els àmbits de pràctica professional de la psicologia.
 1. Característiques, funcions, procediments i tasques fonamentals.
 2. La pràctica professional en psicologia clínica i de la salut.
 3. La pràctica professional en psicologia de l'educació.

4. La pràctica professional en psicologia del treball, organitzacions i recursos humans.
5. La pràctica professional en psicologia de la intervenció social.
2. El àmbits emergents de la intervenció psicològica en la societat actual.
3. El codi deontològic de la psicologia.
4. Ètica en la pràctica professional de la psicologia i el procés de presa de decisions ètiques en psicologia: Estudi de casos.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés: Elaboració d'un treball en equip per cada un dels 4 blocs temàtics de contingut de l'assignatura. A l'inici de curs es detallaran els criteris d'avaluació d'aquests treballs, que inclouran una avaluació del procés d'elaboració, del contingut i de l'exposició i que tindran una nota d'equip i una nota individual (30% de la qualificació final).

Avaluació de resultats: Realització d'una síntesi individual de tots els temes treballats a presentar al final del semestre i de reflexió personal sobre expectatives i disposició personal per a la pràctica professional de la psicologia abans de la realització de la prova individual (30% de la qualificació final). Realització d'una prova individual al final del semestre sobre els continguts tractats al llarg del semestre basada en el treballs d'equip i la síntesi individual (40% de la qualificació final).

BIBLIOGRAFIA:

- Bartram, D.; Roe, R.A. (2005). "Definition and Assessment of Competences in the Context of the European Diploma in Psychology". *European Psychologist* 10 (2), 93-102.
- Bermejo, V. (2001). *Metacódigo de Ética de la Federación Europea de Asociaciones de Psicólogos (EFPA)*. Infocop, 80.
- Colegio Oficial de Psicólogos (1998). *Perfiles profesionales*. Madrid: COP. Recuperado de <http://www.cop.es/perfiles/contenido>
- de la Corte, L.; Blanco, A.; Sabucedo, J.M. (Eds.) (2004). *Psicología y derechos humanos*. Barcelona: Icaria.
- del Rio, M.C. (2003). "Monográfico sobre ética profesional y psicología". *Revista de Psicología Universitas Tarraconensis*, vol. XXIV (1-2), 2002.
- Freixa, M. (Coord.) (2005). *Libro blanco. Título de Grado en Psicología*. Madrid: ANECA.
- Tikkanen, T. (2006). "The Present Status and Future Prospects of the Profession of Psychologists in Europe". *European Psychologist* 11 (1) 71-75.
- Sánchez Vidal, A. (1999). *Ética de la intervención social*. Barcelona: Paidós.
- Wadeley, A.; Blasco, T. (1995). *La ética en la investigación y la práctica psicológicas*. Barcelona: Ariel.

Psicofisiologia

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura serveix perquè l'estudiant sigui capaç de reconèixer i descriure l'anatomia del sistema nerviós de l'esser humà i el seu funcionament, tant a nivell macroscòpic com microscòpic, de les diferents estructures que el constitueixen i la seva implicació en els diferents sistemes del cos humà. Això permetrà que l'estudiant conegui i domini les bases anatòmiques i fisiològiques que determinen la conducta, condicionen les activitats motrius, les emocions i altres processos mentals.

L'objectiu general de l'assignatura és el coneixement de les bases anatòmiques i fisiològiques que determinen la conducta, condicionen les activitats motrius, les emocions i altres processos mentals.

- Identificar i reconèixer les principals característiques neuroanatòmiques i neurofisiològiques dels processos sensorceptius i sensoriomotors.
- Comprendre, explicar i descriure com el cervell analitza i processa la informació de l'entorn a través de les representacions mentals, planifica la conducta i elabora una resposta.
- Descriure el control neural i hormonal de diferents conductes motivades com la gana, la set, l'estrès i les conductes sexuals.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell

- psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
 - Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
 - Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.

CONTINGUTS:

Bloc 1. Neuroanatomia.

Estructura i funció del sistema nerviós. Tipus de neurones.
Neuroendocrinologia. Regulació de les funcions internes.
Sistema nerviós central.
Encèfal. Cognició i còrtex.
Medul·la espinal.
Sistema nerviós perifèric.
Meninges, sistema ventricular i circulació sanguínia.

Bloc 2. Electrofisiologia cel·lular. Sinapsis elèctriques i químiques.

Potencial de membrana. Potencial d'acció. Transmissió de l'impuls nerviós.
Sinapsis elèctriques i químiques.

Bloc 3. Fisiologia sensorial: Receptors sensitius i circuits neuronals pel processament de la informació.

Principis de Fisiologia sensorial.
Receptors sensorials.
Vies sensorial.
Processament de la informació i coordinació central.

Bloc 4. Sistema somatosensorial.

Tacte-pressió.
Dolor.
Temperatura.
Propiocepció.
Trastorns i lesions.

Bloc 5. Sistemes sensorials especials:

Sistema visual.
Sistema auditiu.
Sistema vestibular.
Sistemes sensorial químics: gust i l'olfacte.
Trastorns i lesions.

Bloc 6. Sistema límbic: Cervell emotiu.

Sistemes neurals de les emocions.
Agressió i violència.
Estrès.
Conductes addictives.

Bloc 7. Sistema motor.

Integració sensoriomotora.
Sistema piramidal.
Sistema extrapiramidal.
Sistema cerebelós.
Localització de les lesions responsables de pèrdua de força muscular.

Bloc 8. Llenguatge i aspectes cognitius.

Mecanisme central del llenguatge.
Trastorns de la lectura, escriptura i la seva relació amb les afàsies.
Lateralització.

Memòria i amnèsies.

Bloc 9. Sistema nerviós autònom.

Simpàtic.

Parasimpàtic.

Bloc 10. Ritmes biològics i el son.

Son i vigília. Funcions i alteracions.

Gana i set. Finalització de la ingesta.

Conducta sexual. Regulació neuroendocrina.

AVALUACIÓ:

L'avaluació dels coneixements assolits per l'estudiant es farà mitjançant:

- Treball teòric i tallers de pràctiques (grup)(30% de la nota)
- Proves d'avaluació contínua (individual) (70% de la nota)

Els tallers pràctics i el treball de grup són obligatoris per aprovar l'assignatura.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, les dues parts de l'avaluació.

Per als alumnes que no superin alguna de les parts, podran presentar-se a examen final i a examen de taller de pràctiques en el període de recuperació.

Les proves d'avaluació contínua i l'examen teòric constaran de preguntes tipus test de resposta múltiple.

Cada una de les preguntes mal contestades resten entre 0,33 (4 respostes) i 1 punt (verdadera/falsa)

BIBLIOGRAFIA:

- Fox Suart, I. *Fisiología humana*. Madrid: McGraw-Hill cop. 2003.
- Guyton, Arthur C.; Hall, John E. *Tratado de fisiología médica*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2001.
- Grabowski, T. *Principios de anatomía y fisiología*, 9a ed. Oxford University Press, 2002.
- M. Guillén del Castillo; D. Linares Girela. *Bases biológicas y fisiológicas del movimiento humano*, 2002.
- Netter, F.H. *Atlas de anatomía humana*. Barcelona: Masson, 2003.
- Stryer, L. *Bioquímica*. Barcelona: Reverté, 2007.
- Carlson, N.R. *Fisiología de la Conducta*. 8ª ed. Madrid: Pearson: Addison Wesley 2006.
- Kalat, J. W. *Psicología Biológica*. 8ª ed. Madrid: Thomson, 2004.
- Purves, D.; Augustine, G.J. *et al. Neurociencia*. 3ª ed. Madrid: Médica Panamericana, 2007.
- Rosenzweig, M.R.; Breedlove, S.M.; Watson, N.V. *Psicobiología. Una Introducción a la Neurociencia Conductual y Cognitiva*. Barcelona: Ariel. 2005.
- Harrison. *Principios de medicina interna*. 16ª ed. McGraw-Hill Interamericana, 2005.
- Farreras Rozman. *Medicina Interna*, 2 vols. 16ª ed. Elsevier, 2008.

Psicologia del Desenvolupament I. Primera i Segona Infància

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura és de formació bàsica dintre de la titulació. Vol proporcionar als estudiants els coneixements bàsics sobre el desenvolupament dels infants, és a dir, quins són els processos de canvi evolutiu de les persones durant els dotze primers anys de vida. També pretén aportar coneixements sobre els contextos de desenvolupament.

Objectius

- Conèixer des de diferents perspectives teòriques quins són els canvis i els trets fonamentals del desenvolupament psicològic dels infants.
- Descriure, analitzar i interpretar els canvis globals i els aspectes fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones, tenint com a referència els contextos on es porta a terme.
- Conèixer algunes de les necessitats de les persones derivades del desenvolupament psicològic com a element a tenir en compte per planificar o realitzar qualsevol intervenció.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per complementar la seva formació.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.
- Adquirir habilitats cooperatives en la realització de treballs en equip.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.

CONTINGUTS:

Bloc I: El desenvolupament prenatal i el nadó

El desenvolupament prenatal

El naixement

Els reflexos
Els sentits

Bloc II: El desenvolupament durant els dos primers anys de vida

El desenvolupament psicomotor
El desenvolupament cognitiu
El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
El desenvolupament comunicatiu i lingüístic

Bloc III: El desenvolupament dels tres als sis anys

El desenvolupament psicomotor
El desenvolupament cognitiu
El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
El desenvolupament comunicatiu i lingüístic
El desenvolupament moral

Bloc IV: El desenvolupament dels sis als 12 anys

El desenvolupament cognitiu
El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
El desenvolupament comunicatiu i lingüístic
El desenvolupament moral

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats a classe i de treball personal (lectures i comentari de textos o d'audiovisuals...). Així mateix, les tutories, tant individuals com grupals, també s'utilitzaran com a eina per anar avaluant tant el desenvolupament individual com el del treball en grup.

Pel que fa a l'avaluació de resultats es farà a partir del treball en grup, el treball individual i una prova escrita sobre els continguts treballats a l'assignatura.

La nota final es calcularà a partir del següent càlcul:

- Activitats individuals i/o en grup realitzades a classe: 20%
- Treball individual: 25%
- Treball en grup: 20%
- Prova escrita 35%

Per poder fer mitjana, totes les activitats d'avaluació hauran d'estar aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Palacios, J.; Marchesi, A.; Coll, C. (2002) *Desarrollo psicológico y educación*. Madrid: Alianza.
- Santrock, J.W. (2006). *Psicología del desarrollo*. Madrid: McGraw-Hill.
- López, F. (coord.) (1999) *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide.
- Delval, J.A. (2002). *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI.
- Piaget, J.; Inhelder, B. (1984) *Psicología del niño*. Madrid: Morata.
- Piaget, J. (1990) *Escritos per a educadors: Jean Piaget i la psicologia genètica*. Vic: Eumo Editorial.
- Piaget, J. (1977) *El Criterio moral en el niño*. Barcelona: Fontanella.
- Vygotskii, L.S. (1988) *Pensament i llenguatge*. Vic: Eumo Editorial.
- Vygotskii, L.S. (2000) *El Desarrollo de los procesos psicológicos superiores*. Barcelona: Crítica.
- Shaffer, D. (2007) *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia*. Mèxic: International Thomson.

- Arranz, E.; Oliva, A. (2004) *Familia y desarrollo psicológico*. Madrid: Pearson.

Complementària

- Harris, P.L. (1992). *Los niños y las emociones*. Madrid: Alianza.
- Craig, G. (2001). *Desarrollo psicológico*. Mèxic: Prentice-Hall.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. (1998). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.
- Delval, J. (1990). *Crecer y pensar*. Barcelona: Paidós.
- Gardner, H. (1993) *La mente no escolarizada*. Barcelona: Paidós.
- Gardner, H. (2004) *Frames of mind: the theory of multiple intelligences*. New York: Basic Books
- Triadó, C. (1993) *Psicología Evolutiva*. Vic: Eumo Editorial.
- Papalia, D.; Olds, S.; Feldman R. (2005) *Psicología del desarrollo: de la infancia a la adolescencia*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Sadurní, M.; Perinat, A.; Lalueza, J.L. (2003) *Psicología del desarrollo: un enfoque sistémico*. Barcelona: EDIUOC.
- Sadurní, M.; Rostan, C.; Serrat, E. (2002). *El desarrollo de los niños paso a paso*. Barcelona: UOC.

ASSIGNATURES DE SEGON CURS

Pensament i Llenguatge

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura s'ocupa dels processos del llenguatge i del pensament, així com de la relació entre ells.

La psicologia del llenguatge aprofundeix en els processos implicats en la comprensió i expressió del llenguatge humà. La psicologia del pensament estudia les operacions que serveixen de base a l'activitat humana que anomenem raonament.

Tanmateix, els processos de pensament i llenguatge tenen uns components distingibles, però relacionats. Així, és evident que a més d'aprofundir en l'entitat pròpia de cada procés, la interacció entre ambdós processos també serà objecte d'estudi.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Els continguts es dividiran, doncs, en els dos apartats bàsics que reflecteixen el sentit de l'assignatura:

- a) el llenguatge, en la descripció dels seus processos de producció i comprensió,
- b) el pensament, en el vessant de l'organització del coneixement i els processos que possibiliten els raonaments quotidians. Pel que fa a la integració entre el pensament i el llenguatge i a la inversa, dins cada apartat es posen els ponts necessaris entre ambdós processos.

A: Psicologia del llenguatge

- Introducció a la psicologia del llenguatge
- Natura del llenguatge: estructures funcions i processos.
- Processos de percepció i adquisició
- - percepció de la paraula parlada
 - reconeixement de la paraula escrita
 - comprensió i producció de la frase i el discurs
 - del llenguatge al pensament

B: Psicologia del pensament

- Processos de raonament
- Representació de coneixement
- Relacions entre el pensament i altres processos psicològics
- Del pensament al llenguatge

AVALUACIÓ:

Totes les activitats que es duen a terme en el desenvolupament de l'assignatura són, a la vegada, activitats d'avaluació. Així doncs, la participació activa en les tasques que es proposin a nivell individual o/i de grup, les respostes als diversos qüestionaris i exercicis, l'aportació de les dades demanades i/o de les reflexions de les lectures als grups de discussió que s'organitzin, exposicions orals, etc., formen part de l'avaluació continuada de l'assignatura.

La ponderació de criteris d'avaluació queda de la següent manera:

Avaluació continuada: avaluació dels processos i continguts de treball a través de l'anàlisi de casos pràctics que es plantegin a la classe teòrica o a les STD, discussions en petits grups, tutories individuals o grupals per al seguiment dels treballs, etc. (40%)

Avaluació sumativa: proves escrites que es determinin al llarg del curs, treballs finals i presentacions orals (60%).

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Belinchon, M.; Riviere, A.; Igoa, J. M. (1992) *Psicología del lenguaje. Investigación y teoría*. Madrid: Trotta.
- Carroll, D. W. (2006) *Psicología del lenguaje*. Madrid: Thomson.
- Gabucio, F. (2005) *Psicología del pensamiento*. Barcelona: UOC.
- Tomasello, M. (2007) *Los orígenes culturales de la cognición humana*. Buenos Aires: Amorrortu.

Complementària

- Gentner, D.; Goldin-Meadow, S. (2003) *Language in Mind. Advances in the Study of Language and Thought*. Massachussets: MIT Press.
- Forrester, M. A. (1997) *Psychology of Language. A critical introduction*. Londres: Sage Publications.
- Mercer, N. (2001) *Palabras y mentes. Como usamos el lenguaje para pensar juntos*. Barcelona: Paidós.

Psicologia de la Personalitat

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectiu general facilitar el coneixement dels models de personalitat que shan elaborat per descriure i explicar la conducta de les persones. Ofereix la possibilitat d'aplicar els coneixements aportats des de la ciència de la personalitat als processos d'ensenyament i aprenentatge, a l'àmbit clínic i al de les organitzacions. Facilita l'aplicació i comprensió pràctica del funcionament de la personalitat a través de la confecció d'informes psicològics i d'exercicis pràctics que permetin l'avaluació, l'explicació i la descripció de la personalitat. Aquesta assignatura guarda una major afinitat teòrica i metodològica amb el mòdul de Psicologia Clínica i de la Salut, així com amb el de Mètodes d'Investigació i d'Intervenció Professional en Psicologia i l'assignatura d'Història de la Psicologia.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.

CONTINGUTS:

1. Definició i concepte de personalitat
2. Història de l'estudi de la personalitat
3. Tradicions d'investigació científica de la personalitat
4. Teories i models de la personalitat
 - 4.1 Dimensió disposicional de la personalitat
 - 4.2 Enfocament biològic de la personalitat

- 4.3 Aproximació intrapsíquica de la personalitat
- 4.4 Teories cognitives de la personalitat
- 4.5 Aproximació cognitiva social de la personalitat
- 4.6 Aproximació fenomenològica de la personalitat
- 4.7 Models interaccionistes en personalitat
5. Mètodes d'investigació i avaluació de la personalitat
6. Personalitat i adaptació
7. Identitat personal
8. Proposta integradora de la personalitat

AVALUACIÓ:

Avaluació de resultats

Per dur a terme aquesta avaluació es farà un examen final del conjunt dels continguts teoricopràctics treballats a l'assignatura. L'examen individual constarà de dues parts. Una primera part organitzada a l'entorn de preguntes curtes d'aplicació i una segona part configurada per preguntes tipus test. El conjunt de l'examen puntuarà entre 0 i 6 punts. Per superar l'examen l'estudiant haurà d'obtenir una nota mínima de 3 punts.

Avaluació del procés

L'avaluació continuada requereix que l'estudiant realitzi i lliuri, d'acord amb les dates i condicions indicades pel professor, la totalitat de les tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleix aquest requisit, així com la qualitat dels continguts, la qualificació de l'assignatura serà de suspens. La puntuació màxima serà de 4 punts.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades, per separat, les dues parts.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Cervone, D.; Pervin, L. A. (2009). *Personalidad. Teoría e investigación*. México: Manual Moderno.
- Larsen, R.; Buss, D. (2005). *Psicología de la Personalidad*. México: McGraw-Hill.
- Liebert, R.; Langenbach, L. (2000). *Personalidad. Estrategia y temas*. Madrid: Thomson (8ª edició).
- Moreno Jiménez, B. (2007). *Psicología de la personalidad. Procesos*. Madrid: Thomson.
- Pervin, A.L. (1998). *La ciencia de la personalidad*. Madrid: McGraw-Hill.

Complementària

- Brody, N.; Ehrlichman, H. (2000). *Psicología de la Personalidad*. Madrid: Prentice Hall.
- Caballo, V. (2004). *Manual de trastornos de la personalidad: Descripción, evaluación y tratamiento*. Madrid: Síntesis.
- Feist, J.; Feist, G. (2007). *Teorías de la personalidad*. Madrid: McGraw-Hill.
- Lichtenberger, E.O. i altres, eds. (2009). *Informes de evaluación*. Madrid: Tea Ediciones.
- Millon, Th.; Everly, G. (1994). *La personalidad y sus trastornos*. Barcelona: Martínez Roca.
- Millon, Th.; Davis, R. (2001). *Trastornos de la personalidad en la vida moderna*. Barcelona: Masson.
- Otero López i altres (1998). *Psicología de la personalidad. Manual de prácticas*. Barcelona: Ariel.
- Sollod, R.; Wilson, J.P; Monte, Chr. F. i altres (2009). *Teorías de la personalidad*. Madrid: McGraw-Hill.
- Schultz, D.P.; Schultz, S.E. (2002). *Teorías de la personalidad*. Madrid: Thomson.
- Shaffer, D.R. (2002). *Desarrollo social y de la personalidad*. Madrid: Thomson.

Psicologia del Desenvolupament II. Adolescència, Maduresa i Senectud

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura és de formació bàsica dintre de la titulació. Vol proporcionar als estudiants els coneixements bàsics sobre el desenvolupament durant les etapes de l'adolescència, la maduresa i la senectud, és a dir, quins són els processos de canvi evolutiu de les persones a partir de la infantesa. En aquest sentit, l'assignatura és una continuació de Psicologia del Desenvolupament I.

Objectius

- Conèixer des de diferents perspectives teòriques quins són els canvis i els trets fonamentals del desenvolupament psicològic durant el cicle vital.
- Descriure, analitzar i interpretar els canvis globals i els aspectes fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones, tenint com a referència els contextos on es porta a terme.
- Conèixer algunes de les necessitats de les persones derivades del desenvolupament psicològic com a element a tenir en compte per planificar o realitzar qualsevol intervenció.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per complementar la seva formació.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.

CONTINGUTS:

Bloc I: Introducció

- La psicologia del desenvolupament durant el cicle vital.
- Perspectives dels darrers anys.

Bloc II: L'adolescència

- Els canvis físics
- El desenvolupament cognitiu
- El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
- El desenvolupament moral

Bloc III: L'edat adulta

- Els canvis físics
- El desenvolupament cognitiu
- El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
- El desenvolupament moral

Bloc IV: El desenvolupament durant la vellesa

- Els canvis físics
- El desenvolupament cognitiu
- El desenvolupament socioafectiu i de la personalitat
- La preparació per a la mort

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats a classe i de treball personal (lectures i comentari de textos o d'audiovisuals...). Així mateix, les tutories, tant individuals com grupals, també s'utilitzaran com a eina per anar avaluant tant el desenvolupament individual com el del treball en grup.

Pel que fa a l'avaluació de resultats es farà a partir de l'elaboració d'una història de vida, el treball individual i una prova escrita sobre els continguts treballats a l'assignatura.

La nota final es calcularà en base als següents percentatges:

- Activitats realitzades durant les sessions de treball dirigit i tutories: 20%
- Història de vida: 25%
- Treball individual: 20%
- Prova escrita: 35%

Per poder fer mitjana, totes les activitats d'avaluació hauran d'estar aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Papalia, D. E.; Olds, S.W.; Feldman, R.D. (2010) *Desarrollo humano*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Berger, S. K.; Thompson, R. A. (2009) *Psicología del desarrollo: Adulthood y vejez*. Madrid: Médica Panamericana.
- Berger, S. K.; Thompson, R.A. (2007) *Psicología del desarrollo: Infancia y Adolescencia*. Madrid: Médica Panamericana.
- Villar, F. (2006) *El Estudio del ciclo vital a partir de historias de vida : una propuesta práctica*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.
- Mietzel, G. (2005) *Claves de la Psicología evolutiva. Infancia y juventud*. Barcelona: Herder.
- Shaffer, D. R. (2000) *Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia*. Madrid: Thomson.
- Triadó, C.; Villar, F. (Coords.) (2006) *Psicología de la vejez*. Madrid: Alianza Editorial.
- Triadó, C. (2000) *Psicología del desenvolupament: adolescència, maduresa i senectud*. Barcelona:

Edicions Universitat de Barcelona.

Complementària

- Belsky, J. K. (1996) *Psicología del envejecimiento. Teoría, investigación e intervenciones*. Barcelona: Masson.
- Tessier, G. (2000) *Comprender a los adolescentes*. Barcelona: Octaedro.
- Funes, J. (2001) *Adolescents i dificultats socials a l'escola*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Triadó, C. (2006) *Adolescència, maduresa i senectut: pràctiques de l'assignatura*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.

Psicologia dels Grups i Organitzacions

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té per finalitat aproximar l'alumnat, mitjançant un panorama ampli i general, als recursos bàsics necessaris per entendre les variables psicològiques presents en la dinàmica dels grups i de les organitzacions, aspectes que posteriorment els permetran intervenir en els diferents processos que es donen en el desenvolupament del grup.

Objectius:

- Proporcionar els conceptes psicològics bàsics que els permetin un primer acostament a la comprensió del comportament humà en la dinàmica grupal.
- Conèixer i comprendre els fonaments de la psicologia dels grups.
- Identificar els diferents àmbits d'aplicació de la psicologia dels grups i de les organitzacions.
- Integrar els continguts d'aquesta matèria i articular-los amb els aprenentatges ja assolits en altres assignatures.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Capacitat per treballar en un context internacional.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat per pensar de manera creativa i desenvolupar noves idees i conceptes.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Bloc 1- Introducció als conceptes psicològics bàsics per a la comprensió del comportament en la dinàmica grupal

1. La conducta en la psicologia dels grups.
2. Unitat i pluralitat fenomènica de la conducta en la dinàmica grupal.
3. Situació i camp.
4. Àmbit de la conducta.
5. Finalitat de la conducta.
6. El lideratge als grups.
7. La comunicació als grups
8. La motivació als grups

Bloc 2. Aproximacions al concepte de grup i tipus de grups

1. Definició de grup.
2. Tipus de grup.
3. Fases: formació i desenvolupament grupal.

Bloc 3. El grup com a condició i resultat de la interacció

1. Estructura de grup.
2. Rol
3. Normes
4. Cohesió
5. Rendiment i productivitat grupal
6. El conflicte

Bloc 4 El context i els grups

1. Principals influències del context organitzacional.
2. Influències de la cultura als grups.

3. Variables organitzacionals: la seva influència dins dels grups.
4. Relacions intergrupals.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Tutorials individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutorials de grup pel seguiment del pla de treball.
- Desenvolupament d'un treball en grup. Aquest treball consistirà en l'aplicació dels conceptes teòrics exposats a classe i la recerca de material complementari en relació a casos pràctics. Correspondrà el 40% de la nota final:
- Lliurament del marc teòric del treball 20%
- Lliurament i defensa oral de l'esquema del treball individual 20%

Aquests apartats, com que són el resultat del seguiment de la matèria, no són recuperables.

Avaluació de resultats:

- Defensa oral del treball en grup. Li correspondrà el 50% de la nota final.
- Lliurament individual del resum de les presentacions. Li correspondrà el 10% de la nota final.

Aquest apartat es podrà recuperar en el cas de que l'alumne/a no l'aprovi en la seva totalitat o si la nota final del mateix, sumada al 20% i 20% anteriorment esmentats (avaluació de procés) no arribés a l'aprovat. El fet de no aprovar aquest apartat, la no presentació a aquesta exposició i/o a la seva recuperació, i el no lliurament del resum, implicarà l'anul·lació de les notes anteriors (20% i 20%), i es considerarà la matèria com a NO APROVADA en la seva totalitat, fet que implica que l'alumne/a haurà de cursar la matèria sencera el proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Anzieu D.; Martín J. *La Dinámica de los Grupos Pequeños*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2007.
- Bleger, J. *Psicología de la conducta*. Buenos Aires: Paidós, 1991.
- Cartwright D.; Zander A. *Dinámica de Grupos. Investigación y Teoría*. Mèxic: Trillas, 1999.
- Gibb, Jack, *Manual de Dinámicas de Grupos*. Buenos Aires: Humanista, 1990.
- Gil Rodríguez; Alcover de la Hera (coordinación). *Introducción a la Psicología de los Grupos*. Madrid: Pirámide, 1999.
- Hostie, R. *Técnicas de Dinámica de Grupo*. Madrid: ICCE, 1994.
- Maisonneuve, J. *La Dinámica de los Grupos*. Buenos Aires: Nueva Visión, 2009.
- Pichon-Riviere, E. *Teoría del Vínculo*. Buenos Aires: Nueva Visión, 2010.
- Trechera, J. *Trabajar en Equipo. Talento y Talante*. Bilbao: Desclée de Brouwer, 2003.

Complementària

- Antons, Klaus. *Práctica de la dinámica de grupos. Ejercicios y técnicas*. Barcelona: Herder, 1990.
- Beal, G.M.; Bohlen, J.M.; Raudabauch, J.N. *Conducción y acción dinámica del grupo*. Buenos Aires: Kapeluz, 1964.
- Cazarez Gonzalez, Yolanda. *Manejo Efectivo de un Grupo*. Mèxic: Trillas, 1998.
- Francia, A.; Mata, J. (1996) *Dinámica y técnicas de grupo*. Madrid: CCS, 1996
- Knowles, Malcom; Hulda Knowles. *Introducción a la Dinámica de Grupo*. Mèxic: Editorial Letras, 1985.
- Núñez, T.; Loscertales, F. *El grupo y su eficacia. Técnicas al servicio de la dirección y coordinación de grupos*. Barcelona: EUB, 1996.
- Pichon-Riviere, E. *El Proceso Grupal*. Buenos Aires: Nueva Visión, 1991.

- Reeves, Elton T. *La Dinámica del Comportamiento de Grupos*. Mèxic: Editorial Técnica, 1981.
- Sánchez, José C. *Psicología de los grupos. Teorías, Procesos y Aplicaciones*. Madrid: MacGraw Hill, 2010.
- Shaw, M. E. *Dinámica de grupo, Psicología de la conducta de los pequeños grupos*. Barcelona: Herder, 1994.
- Simón Pierre; Albert Lucien. *Las Relaciones Interpersonales*. Barcelona Herder, 1989.
- Tomasello, M. *¿Por que cooperamos?* Madrid. Katz Editores, 2010.

Psicometria

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura introdueix l'alumne en els conceptes, fonaments, eines i aplicacions bàsics de l'estadística aplicada a les Ciències Socials i Humanes, la Psicometria i la Teoria dels Tests.

L'alumne adquirirà nocions fonamentals sobre Estadística Descriptiva i Inferencial i criteris de bondat psicomètrica. S'abordaran amb especial detall els conceptes de fiabilitat i validesa dins del marc conceptual de la Teoria dels Tests. Tot des d'un punt de vista tant teòric com aplicat. El tractament de dades amb SPSS, serà una part central en el curs.

Els principals objectius de l'assignatura són:

- Conèixer, comprendre i utilitzar els conceptes bàsics de l'estadística aplicada a les Ciències Socials i Humanes.
- Calcular i valorar les principals propietats psicomètriques dels instruments de mesura.
- Conèixer les característiques dels principals dissenys d'investigació en psicologia i les propietats mètriques dels instruments de mesura.
- Mostrar habilitats bàsiques de planificació d'una investigació.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar les persones i grups interessats.
- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Tema 1. Concepte i contingut de la Psicometria.

- 1.1. Objecte de la Psicometria.
- 1.2. Població i mostra.
- 1.3. Classificació de les dades.

Tema 2. Distribucions Unidimensionals.

- 2.1 Distribució de freqüències.
- 2.2 Representació gràfica.
- 2.3 Mesures de posició i de dispersió.
- 2.4 Mesures de concentració i asimetria.

Tema 3. Distribucions Bidimensionals.

- 3.1 Distribució de freqüències.
- 3.2 Distribucions marginals. Independència estadística.
- 3.3. Covariància i Correlació.
- 3.4. Regressió lineal simple.

Tema 4. Variables aleatòries. La distribució normal

- 4.1. Models de variables aleatòries discretes.
- 4.2. Models de variables aleatòries contínues.
- 4.3. Aproximació intuïtiva a la distribució normal
- 4.4. Característiques i propietats de la distribució normal
- 4.5. Probabilitats en la distribució normal
- 4.6. Com utilitzar les taules de la distribució normal

Tema 5. Mostreig.

- 5.1. Noció de mostra.
- 5.2. Tipus de mostreig.
- 5.3. Estadístics bàsics.

Tema 6. Estimació de paràmetres.

- 6.1. Definició d'estimador.
- 6.2. Propietats dels estimadors.
- 6.3. Estimació puntual.
- 6.4. Estimació per interval.

Tema 7. Contrastació d'hipòtesis.

- 7.1. Definició. Tipus d'error.
- 7.2. Hipòtesis sobre la mitjana.
- 7.3. Hipòtesis sobre la diferència de mitjanes.
- 7.4. Hipòtesis sobre proporcions.
- 7.5. Anàlisi de la variància.

Tema 8. Proves Khi-quadrat.

- 8.1. Contrast de la bondat de l'ajustament.
- 8.2. Contrast d'homogeneïtat.
- 8.3. Contrast d'independència.

Tema 9. Fiabilitat i escalament multidimensional

- 9.1. Introducció.
- 9.2. Alpha de Cronbach.
- 9.3. Altres models de fiabilitat.
- 9.4. Escalament multidimensional clàssic.
- 9.5. Altres models d'escalament.

AVALUACIÓ:

Es realitzaran dues proves pràctiques (25% de la nota final cadascuna) i una prova final de síntesi (50%), les tres activitats són de caràcter individual. Les dues proves pràctiques no són recuperables durant el període de proves i activitats de recuperació. Per tant només es pot recuperar la prova final de síntesi (50%) sempre que sigui un instrument presentat i no superat.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Gómez, J.; Però, M.; Carreras, V.; Guilera, G. *Pràctiques de Psicometria amb SPSS*. UB, 2006.
- Moore, D.S. *Estadística aplicada bàsica*. Antoni Bosch, 2005.
- Visauta, B. *Análisis Estadístico con SPSS 14*. McGraw-Hill, 2007.
- Visauta, B.; Martori, J.C. *Análisis Estadístico con SPSS para Windows. Volumen II. Estadística Multivariante*. McGraw-Hill, 2003.

Complementària

- Muñoz, J. *Teoría Clásica de los Tests*. Pirámide, 2000.
- Viladrich, M.C.; Doval, E.; Prat, R.; Vall-Ilovera, M. *Psicometria*, UOC, 2005.
- Spiegel, M.R.; Stephens, L.J. *Estadística*, McGraw-Hill, 2009

Instruments i Tècniques Qualitatives en la Pràctica Professional de la Psicologia

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a finalitat introduir els estudiants en la metodologia qualitativa i en com s'investiga des d'aquesta perspectiva, una aproximació que s'orienta cap a la comprensió del significat dels fenòmens i que accepta el repte de la subjectivitat ja que forma part del seu objecte d'estudi. Aquests coneixements han de servir l'estudiant perquè, en un futur, pugui jutjar la versemblança dels resultats en tant que professional, i/o a planificar una recerca en qualsevol àmbit de la psicologia.

Objectius:

- Saber identificar els trets diferencials d'una recerca qualitativa.
- Conèixer algunes de les tècniques d'obtenció d'informació més rellevants dintre de la metodologia qualitativa: observació participant, entrevista, observació no participant i observació documental. Saber quan usar-les i poder-ne justificar l'ús.
- Conèixer i poder utilitzar en funció del context, les tècniques més adequades per a la selecció i el tractament de la informació (mostreig i selecció de casos, tècniques de registre, transcripció i codificació de dades).
- Conèixer les principals opcions pel que fa a l'anàlisi de contingut i de significat, de les dades recollides i saber-les aplicar (en un nivell bàsic).
- Conèixer i saber usar els trets essencials d'un informe en recerca qualitativa.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per conèixer noves cultures i costums.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de planificar i realitzar una entrevista.
- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Competència per saber analitzar el context on es desenvolupen els comportaments individuals, els processos grupals i organitzacionals.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Els continguts de l'assignatura s'organitzen en diferents unitats didàctiques:

1. La metodologia qualitativa en l'estudi del comportament. Característiques generals de la metodologia qualitativa versus la metodologia quantitativa. La qualitat de les dades en la investigació qualitativa i la seva possibilitat de generalització.
2. Observació participant i no participant en la metodologia qualitativa. L'entrevista com a tècnica central en observació participant. Els informants.
3. L'estudi qualitatiu de la interacció social i dels grups. Sociogrames. Entrevistes de grup. Grups de discussió.
4. L'estudi de documents. Històries de vida i tècniques biogràfiques.
5. L'anàlisi de dades textuais. L'anàlisi de contingut. L'anàlisi del discurs.
6. L'informe qualitatiu. Tractament informàtic de dades qualitatives.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés / avaluació de resultats

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Aquesta és la modalitat d'avaluació per defecte.

Per dur a terme aquesta avaluació, s'empraran les tasques i procediments següents:

1. Tasques associades a les sessions de treball dirigit. Seran anunciades i programades oportunament per la professora de l'assignatura. Tindran caràcter grupal i/o individual. Permetran assolir un màxim de 5 punts en la puntuació global de l'assignatura.
2. La realització d'un examen final del conjunt de continguts teòricopràctics treballats a l'assignatura. L'examen serà individual i es farà en la data de la convocatòria oficial. La nota de l'examen permetrà assolir un màxim de 5 punts en el conjunt de l'assignatura.

L'avaluació continuada requereix de l'estudiant que assisteixi de manera regular i continuada a les classes, simpliqui en el seu desenvolupament i realitzi i lliuri, d'acord amb les dates i condicions indicades per la professora, la totalitat de tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament / execució de totes les activitats d'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleix aquest requisit la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

Acomplert aquest requisit, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de la suma obtinguda en les diferents tasques i en l'examen final. Per poder procedir amb aquesta suma, caldrà haver aprovat l'examen i obtenir una puntuació mínima de 2,5 punts en els conjunt dels treballs presentats. Si no s'assoleixen aquests mínims, la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

La nota mínima per aprovar l'assignatura, un cop superats els criteris anteriors, serà de 5 punts.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Anguera, M. T. (Ed.) (1993). *Metodología Observacional en la Investigación Psicológica*. Vol 1 i 2. Barcelona: PPU.
- Antaki, C., Billig, M., Edwards, D., Potter, J. (2003). *Discourse Analysis Means Doing Analysis: A Critique Of Six Analytic Shortcomings*. *Discourse Analysis Online*,1(1) [<http://www.shu.ac.uk/daol/previous/v1/n1/index.htm>]
- Bardin, L. (1996). *El análisis del contenido*. Madrid: Alianza
- Brown, G.; Yule, G. (1983). *Discourse analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Cornejo, J. M. (1999). *Metodología de la investigación grupal*. A P. González (Ed.), *Psicología de los grupos. Teoría y aplicación* (pp. 45-99). Madrid: Síntesis.
- Delgado, J. M.; Gutiérrez, J. (1995) *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Síntesis.
- Edwards, D.; Potter, J. (1992). *Discursive Psychology*. London: SAGE Publications.
- Flick, U. (2004). *Introducción a la metodología cualitativa*. Madrid: Morata.
- Goetz, J.; Lecompte, M. (1988). *Etnografía y diseño cualitativo en investigación educativa*. Madrid: Morata.
- Iñiguez, L. (2006). *Análisis del discurso. Manual para las ciencias sociales* (2.ª ed.). Barcelona: UOC.
- Penalva, C.; Mateo, M. A. (2006). *Tècniques qualitatives d'investigació*. Universitat d'Alacant: RUA, Repositori Institucional de la Universitat d' Alacant. Recuperat el 30 de juny de 2011 a http://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/2466/1/Num77_Tecniques_qualitatives.pdf
- Riba, C. E. (2007) *La metodología cualitativa en l'estudi del comportament*. Barcelona: EDIUOC
- Rodríguez Mazo, F. (2005). *La investigación en psicología de grupos*. A F. Gil i C. M. Alcover (Eds.), *Introducción a la psicología de grupos* (pp. 417-446). Madrid: Pirámide.
- Stake, R. E. (1998). *Investigación con estudio de casos*. Madrid: Morata.

Motivació i Emoció

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta és una assignatura que permet introduir l'alumnat en l'estudi dels principals conceptes i teories actuals sobre la Motivació i l'Emoció. S'ha procurat que la focalització en cada nucli o procés no descuidés una perspectiva més holística, global i comprensiva que fes oblidar la vertebració dels processos psicològics en l'explicació del comportament humà. Finalment, l'assignatura també cerca de fer conscient l'alumne del creixent ventall d'àmbits d'aplicació en què aquests dos processos psicològics bàsics són determinants. De forma més transversal, l'assignatura pretén col·laborar en el desenvolupament d'un seguit de competències instrumentals que facultin l'alumnat per a la seva pràctica professional.

Objectius

- Conèixer els fenòmens de motivació i emoció: quina cosa són i la funció o funcions que a compleixen dins del comportament humà.
- Comprendre les lleis i principis bàsics dels processos psicològics de la motivació i l'emoció
- Conèixer els principals enfocaments teòrics en l'estudi de la motivació i l'emoció i ser capaç de valorar críticament les seves contribucions i limitacions
- Saber descriure algunes de les principals aplicacions assolides a partir de l'experimentació bàsica sobre els processos motivacionals i emocionals.
- Raonar científicament i entendre el valor de les dades empíriques i la seva relació amb les explicacions teòriques.
- Familiaritzar-se amb la recerca i el mètode científic partint de la discussió d'experiments clàssics en aquestes àrees de coneixement.
- Aplicar el coneixement a situacions i fenòmens de la vida quotidiana mitjançant l'anàlisi de casos, la resolució de problemes i/o l'elaboració d'informes escrits.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat de descriure i mesurar factors (personalitat, competència cognitiva i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i comportamentals.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de planificació de l'avaluació dels programes i les intervencions.
- Capacitat per obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions.
- Competència per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Els continguts s'organitzen en tres blocs temàtics:

Bloc I. Introducció a l'estudi de la motivació i emoció.

Conceptes previs. Nocions bàsiques i principals components. Aproximacions metodològiques a l'estudi de la Motivació i de l'Emoció. Perspectiva històrica i situació actual.

Bloc II: Motivació

Bases conceptuals per a l'anàlisi dels processos motivacionals. Sistemes motivacionals: Primaris i socials. Motivació intrínseca i motivació extrínseca. Models i Teories Motivacionals. Models sociocognitius en psicologia de la motivació. Camps d'aplicació de la psicologia de la motivació.

Bloc III: Emoció

Aspectes generals i conceptuals de l'Emoció. Classificació de les emocions. Funcions de l'emoció i expressió de l'emoció. Emocions primàries i Emocions secundàries. Models teòrics de l'emoció: Teories clàssiques, Teories cognitives, Teories evolutives i d'adaptació, Teories psicobiològiques de l'emoció. Fenòmens emocionals i processos psicològics. Àmbits d'aplicació en psicologia de l'emoció.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Aquesta és la modalitat d'avaluació per defecte.

Per dur a terme aquesta avaluació s'empraran les tasques i procediments següents:

1. Tasques associades a les sessions de treball dirigit. Seran anunciades i programades oportunament pel professor de l'assignatura. Tindran caràcter individual i/o grupal segons es marqui per cadascuna d'elles. Els grups hauran de ser de 3-4 components. Permetran assolir un màxim de 4 punts en la puntuació global de l'assignatura.

2. La realització d'un examen final del conjunt de continguts teòrics i pràctics treballats a l'assignatura. L'examen serà individual. La nota de l'examen permetrà assolir un màxim de 6 punts en el conjunt de l'assignatura.

L'avaluació continuada requereix de l'estudiant que assisteixi de manera continuada a les classes, s'impliqui en el seu desenvolupament i realitzi i lliuri d'acord amb les dates i condicions indicades pel professor, la totalitat de tasques i treballs sol·licitats. El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable. Si no s'acompleix aquest requisit la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

Acomplert aquest requisit, la puntuació global de l'assignatura s'establirà entre 0 i 10 punts i serà el resultat de la suma obtinguda en les diferents tasques i en l'examen final. Per poder procedir a aquesta suma, caldrà haver aprovat l'examen (3 punts) i obtenir una nota no inferior a 2 punts en les activitats associades al treball dirigit. Si no s'assoleixen aquests mínims, la qualificació de l'assignatura serà de SUSPENS.

La nota mínima per aprovar l'assignatura, un cop superats els criteris anteriors, serà de 5 punts.

Les puntuacions parcials obtingudes seran vàlides únicament en la convocatòria corresponent i en cap cas es podran mantenir per a convocatòries posteriors de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Limonero García, J.T. (Ed.) (2003) *Motivació i Emoció*. Barcelona: EdiUOC.
- Palmero, F.; Fernández-Abascal, E.G.; Martínez, F. i Chóliz, M. (2002) *Psicología de la Motivación y la Emoción*. Madrid: McGraw-Hill.
- Palmero, F.; Martínez Sánchez, F. (2008) *Motivación y Emoción*. Madrid: McGraw-Hill.
- Reeve, J.M. (2010) *Motivación y Emoción*. México DC: McGraw-Hill.

Complementària

- Acosta, A. (1990) *Emoción y cognición*. A Mayor, J. i Pinillos, J.L. *Tratado de Psicología General. Vol 8. Motivación y Emoción*. Alambra Universidad.
- Aguado, L. (2005) *Emoción, afecto y motivación*. Madrid: Alianza Editorial.
- Candido, A.; Catena, A.; Maldonado, A.; Campos, J. (1990) *Motivación y aprendizaje*. A Mayor, J. i Pinillos, J.L. *Tratado de Psicología General. Vol 8. Motivación y Emoción*. Alambra Universidad.
- De Catanzaro, D. (2001) *Motivación y emoción*. México: Trillas.
- Fernández-Abascal, E.G. i Palmero, F. (1999) *Emociones y salud*. Barcelona: Ariel.
- Fernández-Abascal, E.G.; Palmero, F.; Chóliz, M. i Martínez Sánchez, F. (1997) *Cuaderno de prácticas de Motivación y Emoción*. Madrid: Pirámide.
- Goleman, D. (1996) *La inteligencia emocional*. Barcelona: Kairós.
- Le Doux, J. (1999) *El cerebro emocional*. Barcelona. Ariel.
- López Frutos, J.M., Rodríguez Moneo, M. i Huertas, J. A. (2005) *Investigación y práctica en motivación y emoción*. Colección: Aprendizaje, 148. Madrid: A. Machado Libros.
- Palmero, F. i Fernández-Abascal, E.G. (1998) *Emociones y adaptación*. Barcelona: Ariel.
- Puente Ferreras, A. (Coord.) (1995) *Psicología Básica: Introducción al estudio de la conducta humana*. Madrid: Pirámide (Parte IV Motivación y Emoción).

Psicologia de la Salut i Qualitat de Vida

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

- Justificar l'aparició i implementació d'aquesta disciplina.
- Diferenciar els models de salut des d'una perspectiva històrica fins a l'actual model biopsicosocial.
- Descripció de teories i models contemporanis.
- Descriure els factors psicològics relacionats amb la promoció de la salut, la prevenció, el tractament i la rehabilitació de la malaltia.
- Conèixer els hàbits i estils de vida saludable, i com influeixen en la salut/malaltia.
- Abordar eines específiques per al maneig de situacions vitals com el dol, les males notícies, l'estrès i les seves conseqüències, la psiconeuroimmunologia, la psicosomàtica.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Capacitat de gestionar la informació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat d'identificar diferències, dificultats i necessitats.
- Capacitat de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió i el context d'intervenció.
- Capacitat d'identificar dificultats i necessitats grupals i intergrupals.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.

CONTINGUTS:

Bloc I: Definició i delimitació conceptual de la psicologia de la salut

1. Definició de psicologia de la salut
2. Raons i objectius de la psicologia de la salut
3. Relació de la psicologia de la salut amb altres disciplines afins

Bloc II: Fonaments de la psicologia de la salut

1. Postulats i implicacions del model biomèdic
2. El qüestionament del model biomèdic
3. La formulació del model biopsicosocial o una concepció integral de la salut

Bloc III: Teories i models contemporanis

1. Psicoanàlisi, conductisme, humanisme, sistèmica
2. Models i teories de l'expectativa valor i l'autoregulació del comportament

Bloc IV: Àmbits d'actuació de la psicologia de la salut

1. Promoció de la salut i prevenció de la malaltia
2. Elaboració de dol
3. Psicologia de les males notícies

4. Abordatge en situacions demergència
5. Gestió de lestrès
6. Concepte de psicossomàtica

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques i en l'examen final. Per a poder procedir a aquesta suma caldrà haver aprovat l'examen.

Els percentatges són els següents:

- 20% Treballs i exercicis individuals
- 30% Treball en grup
- 50% Examen (recuperable)

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Amigo Vázquez, I.; Fernández Rodríguez, C.; Pérez Álvarez, M. *Manual de psicología de la salud*. Madrid: Pirámide (1998).
- Ballester Arnal, R. *Introducción a la psicología de la salud: aspectos conceptuales*. València: Promolibro (1998).
- Brannon, L.; Feist, J.. *Psicología de la salud*. Madrid: Paraninfo (2001)
- Gil Roales-Nieto, J. *Manual de Psicología de la Salud*. Granada: Némesis (1997).
- Taylor, S. E. *Health Psychology* (4a. ed.). New York: McGraw-Hill (1999).

Complementària

- León Rubio, J. M.; Medina Anzano, S. (2002). *Psicología Social de la Salud: fundamentos teóricos y metodológicos*. Sevilla: Comunicación Social.
- Rodríguez Marín, J. (1995). *Psicología social de la salud*. Madrid: Síntesis.
- Simón, M. A. (1999). *Manual de Psicología de la Salud: Fundamentos, Metodología y Aplicaciones*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Robler, J.I.; Medina, J.L. *Intervención en catastrofes*. Madrid: Síntesis.
- Buckman, Robert (1998) *Com donar males notícies*. Vic: Eumo Editorial.
- Rossi, Roberto (2002). *Los consejos del psicólogo para superar el estrés*. Editorial del Vecchi
- Sivak, Roberto. Wiater, Pierre (1992). *Alexitimia, la dificultad para verbalizar afectos*. Barcelona: Paidós.
- Marty, Pierre (1992). *La psicossomàtica del adulto*. Amorrortu Editores.

Psicologia del Treball. Planificació i Gestió de Recursos Humans

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

- Adquirir coneixements sobre diferents situacions que es poden viure en el món empresarial
- Conèixer la mecànica i el funcionament de la gestió de les persones dins del món empresarial.
- Tenir clar el paper que juguen els departaments de recursos humans en les empreses.
- Conèixer com s'estructuren les funcions del departament de recursos humans.
- Adquirir coneixements sobre diferents situacions que es poden viure en el món empresarial
- Plantejar problemes i possibles solucions que es poden donar en l'àmbit laboral
- Aprendre a treballar millor, treballant temes de motivació, implicació, entusiasme i millora del clima laboral.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de comunicació verbal (oral i escrita) en la pròpia llengua i en altres llengües, així com de comunicació no verbal i audiovisual.
- Competència en l'ús de les TIC en l'àmbit de la psicologia.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Competència en el treball en equip i la col·laboració eficaç.
- Capacitat per treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Competència en les relacions interpersonals.
- Capacitat de reconèixer i respectar la diversitat humana.
- Competència en el raonament crític i autocrític.
- Capacitat de compromís ètic.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.
- Capacitat per adaptar-se a noves situacions.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència a l'hora de mostrar interès per la qualitat de la pròpia actuació i saber desenvolupar sistemes per garantir la qualitat dels propis serveis.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Competència per seleccionar i administrar els instruments, processos i serveis i capacitat per identificar

les persones i grups interessats.

- Competència per a dissenyar i adaptar instruments, processos i serveis, segons els requisits i les teories.
- Competència per contrastar i validar instruments, processos i serveis.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).
- Capacitat d'elecció de les estratègies i les tècniques d'intervenció psicològica adequades per assolir els objectius proposats.
- Competència per dominar estratègies i tècniques per involucrar en la intervenció als destinataris.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció directes sobre els destinataris: consell psicològic, teràpia, negociació, mediació, etc.
- Competència per a utilitzar estratègies i mètodes d'intervenció indirectes sobre els destinataris: assessorament, formació de formadors, etc.
- Capacitat per proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Competència per a elaborar informes orals i escrits.
- Capacitat per conèixer i ajustar-se a les obligacions deontològiques de la Psicologia.

CONTINGUTS:

Tema 1. Idees prèvies

1. Conceptes claus per entendre el contingut de l'assignatura
2. Breu introducció històrica al món de les organitzacions
3. Aparició dels departaments recursos humans
4. Funcions del departament de recursos humans
5. Model de departament (àrees, departaments, serveis i seccions)
6. Tipus de relacions interpersonals dins l'empresa
7. Qualitats que hauria de tenir el cap de recursos humans
8. Com pot ajudar el departament de recursos humans a la competitivitat de l'empresa

Tema 2. Formació a l'empresa

1. Definició
2. Tipus de Formació
3. Problemes que poden sorgir
4. Beneficis que comporta

Tema 3. Avaluació del rendiment

1. Objectis en l'avaluació del rendiment
2. Responsables de l'avaluació
3. Paper del departament de recursos humans en l'avaluació
4. Tècniques d'avaluació
5. Errors que es poden cometre en aquest procés
6. Entrevista Post Avaluativa

Tema 4. Reclutament i selecció

1. Reclutament: tipus i fonts
2. Selecció:
3. Entrevista inicial
4. Proves Psicotècniques
5. Entrevista de selecció
6. Examen professional
7. Reconeixement mèdic

8. Comprovació de referències
9. Anàlisi grafològica
10. Decisió final
11. Entrevista de contractació

Tema 5. Anàlisi, Descripció i Valoració de llocs de treball

1. Objectius de l'anàlisi, descripció i valoració de llocs
2. Responsables de la funció
3. Importància de l'anàlisi descripció i valoració de llocs
4. Tècniques de valoració de llocs de treball

Tema 6. Prestacions de l'Empresa al Treballador

1. Característiques de les prestacions i serveis
2. Tipus de prestacions i serveis
3. Gestió de les prestacions i serveis
4. Importància

Tema 7

1. Motivació en el món del treball. A. Maslow
2. Satisfacció en el món del treball. F. Herzberg
3. Potencial motivador del lloc de treball. Hakman i Oldman

Tema 8

1. Clima empresarial: concepte, tipus, i paper del departament de recursos humans
2. Cultura empresarial: concepte, tipus, i paper del departament de recursos humans

Tema 9

1. Comunicació empresarial
2. Treball en equip
3. Rols en el treball en equip

Tema 10

1. Lideratge
2. Concepte
3. Estils de lideratge
4. Característiques dels líders
5. Intel·ligència emocional

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una convocatòria oficial i la nota final, serà el resultat de la ponderació dels següents aspectes:

1. Interès mostrat a classe, participació en debats, idees presentades en la resolució de casos plantejats i aportacions que de forma individual o grupal saniran desenvolupant a les classes. Val un 10%
2. Treball individual sobre un llibre relacionat amb l'assignatura i la seva presentació a la classe. Val un 20%
3. Treball grupal de realització d'una entrevista a un responsable de Recursos Humans. Val un 20%
4. Prova escrita individual. Val un 50%

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Álvarez de Mon, S; *El mito del líder*. Ed Pearson, 2001.
- Andrew j. Dubrin; *Relaciones humanas. Comportamiento humano en el trabajo*; Prentice Hall, 2008. Mèxic.
- Blum, Milton. L.; *Psicología Industrial*. Ed Trillas.
- Boada i Grau, J; *Capital humano*. Ed Granica
- Frankl, V.E; *El hombre en busca de sentido*.
- Gomez Mejia, LR; Balkin D; Cardy R.L; *Gestión de los recursos humanos*. Ed: Prentice Hall, 1998
- Huse, E; *El comportamiento humano en la organización*. Ed Deusto.
- Lattman, C; *Management de los recursos humanos en la empresa*. Ed Diaz de Santos.
- Minzberg, H; *La naturaleza del trabajo directivo*. Ed Ariel.
- Ouchi, W; *Teoria Z*; Ed: Biblioteca de empresa.
- Peña Baztan, M; *Dirección de Personal*. Colección ESADE. 1990
- Puchol, L; *Dirección y gestión de recursos humanos*. Ed: Diaz de Santos. 2007
- Pümpin, C; *Cultura empresarial*. Ed: Diaz de Santos
- Schein, E; *Psicología de la organización*. Ed: PHH
- Smallwood, N; Ulrich, D. *Marca de liderazgo*. Ed: LID editorial empresarial S.L. 2008
- Vroom, V H; *El nuevo liderazgo*. Ed: Diaz de Santos
- Werther, W. Davis, K; *Administración de personal y recursos humanos*. Ed: Mc Graw Hill
- Yukl, G; *Liderazgo en las organizaciones*; Ed: Prentice Hall, 2008.

Complementària

- Alonso Puig, M. *Reinventarse. Tu segunda oportunidad*.
- Álvarez de Mon, S. *La lógica del corazón*.
- *No soy Superman*.
- *Desde la Adversidad*.
- *Con ganas, ganas*.
- Boyatzis, R; Mcee, A; Jonson, F. *El líder resonante crea más*.
- Blanchard, K. *El secreto*.
- Fisher, R. *El caballero de la Armadura oxidada*.
- Friedman, T. *La Terra és plana*.
- Goleman, D. *Intel·ligència Emocional*.
- *La Pràctica de la Intel·ligència Emocional*
- Hendricks, G.; Ludeman, K. *La Nueva Mística Empresarial*.
- Hunter, J.C; *La paradoja*.
- Johnson, S. *Qui sha endut el meu formatge?*
- Lundin, S; Paul, H; Christensen, J. *Fish!*
- Peters, T. *En busca de la excelencia*.
- Ramon Cortes, F. *Lilla dels cinc fars*.
- Ricomà, C; Ponti, F; *No somos recursos, somos humanos*.
- Rovira, A. *La bona Sort*.
- *La Brúixola interior*.
- *El Laberint de la Felicitat*.
- *Els set poders*.
- *La bona vida*.
- *La bona crisi*.
- Sala, M. *Lencant dHamelin*.
- Senge, P. *La Quinta disciplina*.
- Sharma, R. *Éxito*.
- *El monje que vendió su Ferrari*.

- Sun Tzu *El arte de la guerra*.
- Trechera Herreros, L. *Sin prisas pero sin pausa*.

Psicologia i Contexts Educatius

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Els canvis socials, econòmics, culturals i tecnològics experimentats en el transcurs de les últimes dècades del segle XX per totes les societats desenvolupades han fet aparèixer nous escenaris i contextos educatius, i amb ells, nous espais i col·lectius per a la investigació i la intervenció psicològica en l'educació. Així, cada vegada són més nombrosos els investigadors i professionals de la psicologia que investiguen i intervenen també en escenaris educatius aliens als habituals, encara centrals àmbits de la família i l'educació escolar, i que treballen amb col·lectius que ja no són exclusivament els d'infants i joves.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi, interpretació i síntesi d'informació per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de gestionar la informació.
- Capacitat de resolució de problemes i defensa d'arguments professionals.
- Capacitat de prendre decisions i assumir responsabilitats.
- Capacitat per desenvolupar i mantenir actualitzades les pròpies competències, destreses i coneixements segons estàndards de la professió.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Capacitat d'anàlisi de necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos.
- Capacitat d'establir les fites de l'actuació psicològica en diferents contextos, proposant i negociant les fites amb els destinataris.
- Capacitat per definir els objectius i elaborar el pla de la intervenció en funció del propòsit de la mateixa (prevenció, tractament, assessorament, inserció, acompanyament, etc.).

CONTINGUTS:

1. Introducció: els contextos educatius i la seva articulació
 - 1.1 El procés de socialització
 - 1.2 L'educació al llarg de la vida: *lifelong learning*
 - 1.2.1 Canvis en el cicle de vida
 - 1.2.2 La plasticitat
 - 1.3 Les tipologies d'institucions i espais educatius: formal, no formal i informal.
 - 1.4 Ciutat i territori: el paradigma del "tot educa"

- 1.5 Treball i aprenentatge en xarxa: un canvi cultural i educatiu
- 2. Contextos educatius i treball psicològic
 - 2.1 Les famílies
 - 2.1.1 Retrat sociològic
 - 2.1.2 Funcions educatives familiars
 - 2.1.3 Què passa quan no s'exerceixen?
 - 2.1.4 Models educatius
 - 2.1.5 Pedagogia sistèmica
 - 2.1.6 Escola – famílies
 - 2.2 Escola: el paradigma de l'educació i la creativitat
 - 2.3 Lleure i esport
 - 2.4 Mass media i TIC
 - 2.4.1 Infants
 - 2.4.2 Adolescents i joves
 - 2.5 Comunitat
- 3. Educació i desigualtat: el marc social de la intervenció individual
 - 3.1 Diferència i desigualtat
 - 3.2 Desigualtats de classe social
 - 3.3 Desigualtats per sexe-gènere
 - 3.4 Desigualtats per ètnia
 - 3.5 La dimensió ètica de la intervenció psicològica en contextos educatius
- 4. Conclusions i pistes de treball en contextos educatius

AVALUACIÓ:

L'avaluació continuada implica presentar totes les activitats d'avaluació d'acord amb les orientacions facilitades en el programa de l'assignatura i el pla de treball de cada docent. Caldrà realitzar els treballs personals i grupals, les lectures, les presentacions, etc., que s'aniran detallant en el pla de treball cada setmana o quinze dies. En el programa hi ha detallats els percentatges de la nota final.

Només podran optar a la recuperació les persones que no hagin superat, un cop presentades dins del calendari establert., com a mínim un 75% de les activitats d'avaluació de procés. La recuperació consistirà, precisament, en la repetició d'aquelles activitats no superades i/o no presentades. Per tant, queda clar que no podran optar a la recuperació les persones que no hagin presentat unes mínimes activitats d'avaluació continuada dins del calendari marcat.

El sistema d'avaluació tindrà en compte aquests ítems:

a) L'assistència i la participació activa a les classes: puntualitat, lectures d'articles a casa per a les STD, participació en debats, etc. A més, cada grup de recerca presentarà una notícia sobre educació (10%). La no assistència activa a classe i/o STD no serà recuperable.

b) Lectura i treball sobre un llibre d'una llista tancada que s'especifica en el programa (20%). Data de lliurament del treball en paper: 26 de març. Activitat recuperable.

c) Treball de recerca en grup (40%). Activitat recuperable,

d) Examen amb apunts a principis de maig. (30%). Activitat recuperable. Caldrà haver superat totes les parts per poder aprovar l'assignatura

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Rodrigo, M. J.; Palacios, J. (2003). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.
- Schaffer, R. (1990) *El context socio-familiar en l'educació de l'infant*. Barcelona: Temes d'infància.
- Subirats, Joan; Albaigés, Bernat (2006). *Educació i Comunitat. Reflexions a l'entorn del treball integrat dels agents educatius (Finestra oberta)*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Torrubia, R. (coord.) (2009) *Família i educació a Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill. <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/496.pdf>

Complementària

- Albaigés, B.; Selva, M.; Baya, M. (2008) *Infants, família, escola i entorn. Claus per a un temps educatiu compartit*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill. <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/489.pdf>
- Alonso-Taóia, J. (2005). *Motivar en la escuela, motivar en la familia*. Madrid: Morata.
- Arranz, E. (Eds.) (2004). *Familia y desarrollo psicológico*. Madrid: Pearson.
- Bauman, Z. (2005) *Amor líquido*. Barcelona: Paidós.
- Comellas, M.J. (2009) *Família i escola: compartir l'educació*. Barcelona: Graó.
- Elzo, J. (2008) *Models educatius familiars a Catalunya*. Fundació Jaume Bofill. Barcelona. <http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/504.pdf>
- FAPAC (2002). *Eduquem més enllà de l'horari lectiu. Qualitat, coresponsabilitat i equitat en els menjadors escolars, les vacances i les activitats extraescolars*. Barcelona: FAPAC i Fundació Catalana de l'Esplai.
- Garreta, J. (Edit.) (2007). *La relación familia-escuela*. Lleida: Universitat de Lleida.
- Golombok, S. (2006). *Models de família: què és el que compta de debò?* Barcelona: Graó.
- Gómez Granell, C. et al (2004) *Infància, famílies i canvi social a Catalunya*. Barcelona: CIIMU. www.ciimu.org
- Gordó, G. (2009) *Centros educativos: islas o nodos*. Barcelona: Graó.
- Hakim, C. (2005). *Modelos de familia en las sociedades modernas. Ideales y realidades*. Madrid: CIS.
- Musitru, G.; Cava, M. J. (2001). *La familia y la educación*. Barcelona: Octaedro.
- Nardone, G.; Fiorenza A. (2001) *La terapia breve en los contextos educativos*. Barcelona: Herder.
- Polaino, A. (2004). *Familia y autoestima*. Barcelona: Ariel.
- Postman, N. (1990) *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo Editorial.
- Pourtois, J.P.; Desmet, H. (2000) *Le parent éducateur*. París: PUF.
- Valls, R.; Puigverd, L.; Duqyue, E. (2008) "Gender Violence amongst teenagers: socialization and prevention". *Violence Against Women*, Vol. 14, No. 7, p. 759-785
- Varela, J. Álvarez-Uria, F. (1991) *Arqueología de la escuela*. Madrid: La Piqueta.

Monogràfics de revistes

- “Cultura familiar y cultura escolar”. *Cuadernos de Pedagogía* 239. 1995.
- “Temps de responsabilitats compartides” *Perspectiva Escolar* 272. Febrer 2003.
- “Relació amb les famílies”. *Guix* 296-297. Juliol – agost 2003.
- “Familia y escuela”. *Cuadernos de Pedagogía* 378. Abril 2008
- “Plans educatius d’Entorn”. *Cuadernos de Pedagogía* 375. 2008.

OPTATIVES

Optatives

Crèdits: 6.00

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària

Optatives

Crèdits: 6.00

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària

Optatives

Crèdits: 12.00

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària

Optatives

Crèdits: 12.00

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària